

Forslag

til

Lov om ændringer i lov om det kommunale skolevæsens styrelse og tilsyn.

Fremsat den 17. november 1961 af *undervisningsministeren*.

§ 1.

I lov nr. 200 af 12. april 1949 om det kommunale skolevæsens styrelse og tilsyn, således som denne er ændret ved lov nr. 181 af 20. maj 1952 og lov nr. 101 af 25. marts 1959, foretages følgende ændringer:

1. § 3 affattes således:

„*Stk. 1.* Tilsynet med og styrelsen af en kommunes skolevæsen føres af en skolekommission, når der kun er én skole i kommunen.

Stk. 2. Er der flere skoler i kommunen, føres tilsynet med og styrelsen af skolevæsenet *enten* af en skolekommission for hele kommunen *eller* af en skolekommission for hele kommunen i forbindelse med skolenævn for hver enkelt skole *eller* af skolekommissionen i forbindelse med et eller flere for enkelte af kommunens skoler valgte skolenævn. Afgørelse af, hvorledes skoletilsynet inden for en kommune skal ordnes, træffes af kommunalbestyrelsen efter hvert nyvalg for dens valgperiode.

Stk. 3. Inden kommunalbestyrelsen i de i stk. 2 omhandlede tilfælde kan træffe bestemmelse om, hvorledes skoletilsynet skal ordnes for dens valgperiode, skal der ved hver skole afholdes en afstemning blandt dem, der på det pågældende tidspunkt har forældremyndigheden over de i skolen indskrevne børn, til afgørelse af, om der skal oprettes skolenævn ved skolen. Hvis der i denne afstemning deltager mindst 25 pct. af de stemmeberettigede, dog mindst 25 personer, og der ved afstemningen er flertal

Undervisningsmin. j. nr. 1. dept. 1. kt. 257-1960.

for oprettelsen af et skolenævn ved skolen, skal valg finde sted efter de i § 10 givne regler. Samtidig bortfalder forældrenes adgang til i medfør af bestemmelserne i § 4, stk. 2, litra a, at vælge et skolekommissionsmedlem for den pågældende skole, og skolenævnet vælger i stedet for blandt de forældrevalgte medlemmer af nævnet et skolekommissionsmedlem. Hører den pågældende skole til dem, hvis distrikt er sammenlagt med en anden skoles til valg af fælles skolekommissionsmedlem, vælges dette skolekommissionsmedlem af og blandt skolenævnets forældrevalgte medlemmer og et tilsvarende antal af den anden skoles forældrekreds valgte personer.

Stk. 4. Undervisningsministeren fastsætter de nærmere regler om foretagelse af den i stk. 3 omhandlede afstemning. Er skolenævn efter en sådan afstemning engang valgt ved en skole, forbliver denne ordning gældende også efter nyvalg til kommunalbestyrelsen. Kommunalbestyrelsen kan dog ved valgperiodens udløb, men senest 3 måneder før dette tidspunkt, beslutte og bekendtgøre for skolekredsen, at der skal foretages ny afstemning, og hvis denne afstemning ikke giver det i stk. 3 angivne stemmetal for skolenævnets opretholdelse, bortfalder skolenævnet.“

2. § 4 affattes således:

„*Stk. 1.* Skal der ikke efter reglerne i § 3 oprettes skolenævn ved hver skole i kommunen, og har kommunalbestyrelsen ikke truffet bestemmelse herom, vælges der en

skolekommission, hvis medlemstal skal være en over det dobbelte antal af kommunens skoler; skolekommissionens medlemstal må dog ikke være under 5 og ikke over 15.

Stk. 2. Skolekommissionens forældrevalgte medlemmer vælges efter følgende regler:

a) Er der flere skoler i kommunen, vælger de, der på det tidspunkt, valget foregår, har forældremyndigheden over børn, der er indskrevet i en af kommunens skoler, ved direkte valg et skolekommissionsmedlem for den pågældende skole. Forældre til børn, der er indskrevet i en skole for de yngste børneårgange, stemmer sammen med forældrene ved den hovedskole, under hvilken den pågældende skole er henlagt. Er der flere end 7 skoler i kommunen, fastsætter skoledirektionen efter indstilling fra kommunalbestyrelsen — for kommuner, der falder ind under § 24, kommunalbestyrelsen alene —, hvilke skoledistrikter der skal sammenlægges til i fællesskab at vælge et skolekommissionsmedlem.

b) Er der kun én selvstændig skole i kommunen, vælger forældrekredsen ved direkte valg 2 medlemmer til skolekommissionen, der da skal bestå af 5 medlemmer.

Stk. 3. Skolekommissionens øvrige medlemmer vælges af kommunalbestyrelsen i eller uden for dens midte.

Stk. 4. Indskrivning af et barn kan finde sted ved begyndelsen af det skoleår, i hvilket barnet fylder 6 år.

Stk. 5. Valgbar til skolekommissionen er er enhver i kommunen bosiddende mand eller kvinde, der har valgret til folketinget. Valgene gælder for 4 år, og valgperioden falder sammen med kommunalbestyrelsens.

Stk. 6. Undervisningsministeren fastsætter de nærmere regler om valg af forældrerepræsentanter til skolekommissionen.

Stk. 7. Undervisningsministeren kan, hvor særlige omstændigheder gør sig gældende, tillade, at skolekommissionens medlemstal forøges således, at der sikres de forskellige distrikter i kommunen en rimelig forældrerepræsentation i skolekommissionen. Det bestemmes da i det enkelte tilfælde, hvorledes valget af forældrerepræsentanter til skolekommissionen skal ske. Antallet af forældrevalgte repræsentanter skal være en under halvdelen af skolekommissionens samlede medlemstal, der ikke må være over 15, jfr. stk. 1.“

3. I § 5, stk. 3, ændres ordene „lov nr. 416 af 12. juli 1946“ til: „friskoleloven, jfr. lovbekendtgørelse nr. 214 af 21. maj 1960.“

4. I § 6, stk. 2, ændres ordene „lov om menighedsråd nr. 280 af 30. juni 1922 § 24 d“ til: „§ 24, litra d, i lov om menighedsråd, jfr. lovbekendtgørelse nr. 167 af 8. juni 1957.“

5. I § 6, stk. 6, ændres ordene „folkeskoleloven af 18. maj 1937 § 43, stk. 3“ til: „§ 43, stk. 3, i lov om folkeskolen, jfr. lovbekendtgørelse nr. 220 af 18. juni 1958.“

6. Sidst i § 6, stk. 9, tilføjes følgende:

„I de tilfælde, hvor en foresats udtalelser går ud på, at ansøgeren anses for uegnet til den ansøgte stilling, skal påtegningen indeholde oplysning om, hvori uegnetheden består.“

7. I § 6 indsættes som nyt stk. 10 og 11:

„*Stk. 10.* Skolekommissionen har tilsyn med en skoles forsømmende og forsømte elever og udtaler sig i forekommende politio- og børneværnsager. Den medvirker ved løsningen af sociale opgaver, der er knyttet til skolen.

Stk. 11. Den formidler efter samråd med lærerrådet et pædagogisk oplysningsarbejde blandt skolens forældre.“

8. § 6, stk. 10, bliver § 6, stk. 12.

9. § 9, stk. 1, affattes således:

„Skal der efter reglerne i § 3 oprettes skolenævn ved hver skole i kommunen, eller har kommunalbestyrelsen truffet bestemmelse herom, vælges der en skolekommission på 5, 7 eller 9 medlemmer efter kommunalbestyrelsens bestemmelse.“

10. I § 9, stk. 2, udgår ordene „i dennes konstituerende møde“, og ordet „rigsdagen“ ændres til: „folketinget“.

11. § 10, stk. 1., 3. punktum, affattes således:

„Skolenævnet vælges for hver selvstændig skole med eventuelt derunder henlagte skoler for de yngste børneårgange.“

12. I § 10, stk. 2, 2. punktum, ændres ordet „forældremagten“ til: „forældremyndigheden.“

13. § 10, stk. 2, sidste punktum, affattes således:

„Valgbar er enhver i skoledistriktet bosiddende mand eller kvinde, der har valget til folketinget, og som på det tidspunkt, valget foregår, har forældremyndigheden over børn, der er indskrevet i den pågældende skole.“

14. I § 11, punkt 2, ændres ordene „lov nr. 416 af 12. juli 1946“ til: „friskoleloven, jfr. lovbekendtgørelse nr. 214 af 21. maj 1960.“

15. I § 11, punkt 3, ændres ordene „folkeskoleloven af 18. maj 1937 § 43, stk. 3“ til: „§ 43, stk. 3, i lov om folkeskolen, jfr. lovbekendtgørelse nr. 220 af 18. juni 1958.“

16. I § 12, punkt 5, ændres ordene „lov om menighedsråd nr. 280 af 30. juni 1922 § 24 d“ til: „§ 24, litra d, i lov om menighedsråd, jfr. lovbekendtgørelse nr. 167 af 8. juni 1957.“

17. Sidst i § 12, punkt 12, tilføjes følgende:
„I de tilfælde, hvor en foresats udtalelser går ud på, at ansøgeren anses for uegnet til den ansøgte stilling, skal påtegningen indeholde oplysning om, hvori uegnetheden består.“

18. I § 12 tilføjes som nyt punkt 13 og 14:
„13) Det har tilsyn med skolens forsmønde og forsømte elever og udtaler sig i forekommende politi- og børneværnsager. Det medvirker ved løsningen af sociale opgaver, der er knyttet til skolen.
14) Det formidler efter samråd med lærerrådet et pædagogisk oplysningsarbejde blandt skolens forældre.“

19. § 14, stk. 2, 1. punktum, affattes således:

„I skolekommissionens møder deltager foruden skoledirektøren eller stadsskoleinspektøren fælleslærerrådets formand eller, hvor der kun er én skole i kommunen, lærerrådets formand; findes der ikke en skoledirektør eller stadsskoleinspektør, deltager en af lederne af kommunens skoler valgt repræsentant.“

20. I § 14 tilføjes som nyt stk. 4:

„Undervisningsministeren kan fastsætte regler for fremgangsmåden ved indstilling om besættelse af embeder — og om afskedigelse af en lærer — i tilfælde, hvor en del af en skole er forbundsskole for to eller flere kommuner.“

21. I § 19, stk. 2, 1. punktum, ændres ordet „eventuelt“ til: „for faglokalers vedkommende“.

22. I § 19, stk. 2, 2. punktum, ændres ordene „folkeskoleloven af 18. maj 1937 § 63“ til: „§ 63 i lov om folkeskolen, jfr. lovbekendtgørelse nr. 220 af 18. juni 1958“.

23. I § 19, stk. 5, ændres ordene „12. juli 1946“ til: „7. juni 1958“.

24. I § 21, stk. 1, udgår ordene „fortrinsvis en af de i amtet virkende lærere“.

25. § 21, stk. 3, sidste punktum, affattes således:

„Indstilles en ansøger med alle stemmer til amtsskolekonsulent, skal han af undervisningsministeren indstilles til udnævnelse i stillingen“.

26. § 21, stk. 4, affattes således:

„Amtsskolekonsulentens lønnes efter reglerne i lærerlønningsloven af 7. juni 1958. Stedstillæg ydes efter den sats, der er gældende for den kommune, i hvilken amtskontoret er beliggende. På skolefondens budget fastsættes et beløb til rejseudgifter for ham; dette beløb skal godkendes af undervisningsministeren.“

27. I § 22, stk. 1, 2. punktum, udgår ordene „eller afdelinger af disse, der ikke forbereder til nogen statskontrolleret eksamen.“

28. I § 23 tilføjes som nyt stk. 7:

„Skoledirektionen kan med undervisningsministerens godkendelse antage fornøden pædagogisk medhjælp for amtsskolekonsulenten. Sådan medhjælp skal antages blandt de i amtsråds kredsen virkende lærere, og den lønnes med et honorar, hvis størrelse fastsættes af undervisningsministeren.“

29. § 24, stk. 2, punkt 1, affattes således:

„Undervisningsministeren stadfæster skoleplaner og undervisningsplaner samt ændringer i disse. Ministeren kan bemyndige statskonsulenten for folkeskolen — for gymnasieskolernes gymnasieafdelinger undervisningsinspektøren for gymnasieskolerne — til på sine vegne at stadfæste undervisningsplaner og ændringer i disse.“

30. § 25 affattes således:

„*Stk. 1.* For hver amtsrådsreds udnævnes en konsulent for særundervisningen. I amter, der omfatter to amtsråds kredse, kan konsulenten være fælles for begge amtsråds kredse. For at kunne opnå ansættelse som konsulent for særundervisningen kræves det, at den pågældende har virket som lærer i folkeskolen.

Stk. 2. Stillingen som konsulent for særundervisningen besættes af kongen og opslås ved skoledirektionens foranstaltning efter de i § 38, stk. 1, indeholdte regler. Når fristen er udløbet, indstiller skoledirektionen 5 af søsøgerne, mellem hvilke valget træffes. Er konsulentstillingen fælles for to amtsråds kredse, indstiller skoledirektionerne i fællesskab.

Stk. 3. Konsulenten for særundervisningen lønnes efter reglerne i lærerlønningssloven af 7. juni 1958 (med lønning efter folkeskolens 6. lønningsklasse). Stedstillæg ydes efter den sats, der er gældende for den kommune, i hvilken amtskontoret er beliggende. På skolefondens budget fastsættes et beløb til kontor- og rejseudgifter for ham; dette beløb skal godkendes af undervisningsministeren.

Stk. 4. Konsulenten bistår skoledirektionen, amtsskolekonsulenten og skolerne i amtsråds kredsen ved spørgsmål om undervisning af børn, der ikke kan følge den almindelige undervisning, og ved andre skole spørgsmål, der kræver særlig indsigt i børnepsykologien. De nærmere regler for hans virksomhed fastsættes i en instruks, der efter skoledirektionens indstilling stadfæstes af undervisningsministeren.

Stk. 5. Til at bistå konsulenten ved det skolepsykologiske arbejde og den pædagogiske rådgivningsvirksomhed kan der efter skoledirektionens indstilling med undervisningsministerens godkendelse antages fornøden medhjælp, således at der oprettes en

eller flere stillinger som medhjælpere for konsulenten med lønning efter folkeskolens 5. eller 6. lønningsklasse, eller således at der ansættes honorarlønnede medhjælpere for konsulenten. Stillinger som medhjælpere med lønning efter folkeskolens 6. lønningsklasse besættes efter reglerne i stk. 2. Stillinger som medhjælpere med lønning efter folkeskolens 5. lønningsklasse besættes af undervisningsministeren efter indstilling fra skoledirektionen. Honorarlønnede medhjælpere ansættes af skoledirektionen. De nærmere regler for medhjælpernes virksomhed fastsættes i en instruks, der efter skoledirektionens indstilling stadfæstes af undervisningsministeren.“

31. § 26 affattes således:

„*Stk. 1.* For hver købstadkommune eller landkommune med købstadordnet skolevæsen kan der normeres en eller flere stillinger som konsulenter for særundervisningen. Samles kommunens særklasser i en skole for sig, skal konsulenten normeres som skoleinspektør ved denne skole. I øvrigt kan konsulenten (konsulenterne) efter kommunalbestyrelsens indstilling normeres med lønning efter folkeskolens 5. eller 6. lønningsklasse. Konsulenten (en af konsulenterne) kan ansættes som pædagogisk leder af en særlig skoleform (hjælpeklasser, tunghøreklasser, svagtsynsklasser og lignende), selv om denne skoleform ikke er knyttet til en bestemt skole. Optager virksomheden som konsulent for særundervisningen ikke hele den pågældendes tid, er han pligtig at undervise et passende timetal ved kommunens skolevæsen. De nærmere regler for konsulentens (konsulenternes) virksomhed fastsættes i en af skolekommissionen udfærdiget instruks, der stadfæstes af undervisningsministeren.

Stk. 2. Ved overenskomst mellem en købstadkommune og skoledirektionen for det amt, hvor købstaden er beliggende, kan det med undervisningsministerens godkendelse bestemmes, at den for amtsråds kredsen ansatte konsulent for særundervisningen skal varetage de i § 25, stk. 4, omhandlede hverv også for købstadens skoler. Det kan ligeledes ved overenskomst mellem en købstadkommune eller en landkommune med købstadordnet skolevæsen og skoledirektionen for det pågældende amt med undervisnings-

ministerens godkendelse bestemmes, at den ved købstadens eller det købstadordnede skolevæsen ansatte konsulent skal varetage disse hverv for nogle af amtsråds-kredsens skoler.

Stk. 3. For hver købstadkommune eller landkommune med købstadordnet skolevæsen kan der normeres en eller flere stillinger som konsulenter for undervisningen i visse fag eller faggrupper. Konsulenterne (konsulenterne) kan efter kommunalbestyrelsens indstilling normeres med lønning efter folkeskolens 2. og 4. eller 5. lønningsklasse. Ved siden af virksomheden som undervisningskonsulent er den pågældende pligtig at undervise et passende timetal ved kommunens skolevæsen. De nærmere regler for undervisningskonsulentens (undervisningskonsulenternes) virksomhed fastsættes i en af skolekommissionen udfærdiget instruks, der stadfæstes af undervisningsministeren.“

32. I § 29, stk. 2, ændres ordet „februar“ til: „marts“.

33. I § 29, stk. 5, ændres ordet „amtsråds-kredsen“ til: „skoleråds-kredsen“.

34. § 30, punkt 1, affattes således:

„Tilskud til de i lærerlønningssloven af 7. juni 1958 § 44, stk. 1, og § 46, stk. 2 og 3, omhandlede udgifter til lærerløn m. v.“

35. § 30, punkt 3, udgår. Som nyt punkt 3 indsættes følgende:

„Tilskud til skolelægeordning i henhold til skolelægeloven, jfr. lovbekendtgørelse nr. 248 af 3. oktober 1957.“

36. § 31 affattes således:

„*Stk. 1.* Skolefonden afholder følgende for skoleråds-kredsen fælles udgifter:

- 1) De med skoledirektionens og skolerådets administration og skolefondens kasse- og regnskabsvæsen forbundne udgifter; disse udgifter skal godkendes af undervisningsministeren. Er et amt delt i to amtsråds-kredse, fordeles udgiften til amtsskolekonsulentens lønning og rejse-udgifter samt til honorarlønnet medhjælp i henhold til § 23, stk. 7 — og honorar og rejseudgifter til den i § 19 omhandlede arkitekt — lige mellem de to skolefonds.

Af de heromhandlede udgifter refunderer statskassen halvdelen; af udgiften til amtsskolekonsulentens lønning og til honorarlønnet medhjælp refunderes dog 85 pct.

- 2) Udgiften til lønning af den i § 25 omhandlede konsulent for særundervisningen og til lønning af medhjælp for konsulenten samt de øvrige med konsulentens virksomhed forbundne udgifter. Er konsulenten fælles for to amtsråds-kredse, fordeles udgifterne lige mellem de to skolefonds. Af disse udgifter, der skal godkendes af undervisningsministeren, refunderer statskassen 85 pct. af udgiften til konsulentens lønning og til lønning af medhjælp i henhold til § 25, stk. 5, og halvdelen af konsulentens kontor- og rejseudgifter.
- 3) Udgiften til pension til folkeskolens tjenestemænd og deres efterladte og til efterindtægt af pensioner. Statskassen refunderer hele udgiften.
- 4) Indbetaling til statsanstalten for livsforsikring af præmier for forsikringer til fyldestgørelse af pligtig enkeforsørgelse. Statskassen refunderer hele udgiften.
- 5) Vikarudgifter i henhold til lov nr. 220 af 11. juni 1954 om uddannelse af lærere i folkeskolen § 38. Statskassen refunderer hele udgiften.
- 6) Lønforskud til lærere i skoleråds-kredsen, jfr. lærerlønningssloven af 7. juni 1958 § 24, stk. 1. Disse forskud afholdes af skolefonden uden refusion fra statskassen.
- 7) Tilskud til udgiften til skolebørns befordring i henhold til § 50, stk. 2, i lov om folkeskolen, jfr. lovbekendtgørelse nr. 220 af 18. juni 1958. Statskassen refunderer halvdelen af beløbet.
- 8) Tilskud til undervisning af børn fra fjerntliggende eller svagt befolkede dele af en kommune og til særskilt undervisning af børn, der på grund af svagelighed ikke kan gå i skole, jfr. § 51, stk. 2, i lov om folkeskolen, jfr. lovbekendtgørelse nr. 220 af 18. juni 1958. Statskassen refunderer halvdelen af beløbet.
- 9) Tilskud til ungdomsskoler og aftenskoler m. v. i henhold til lov om ungdomsskoler og aftenskoler m. v., jfr. lovbekendtgørelse nr. 257 af 14. juni 1960. Af det i lovens § 14 omhandlede tilskud til

lærerløn fra stat og skolefond afholder statskassen $\frac{2}{3}$; for så vidt angår de øvrige i loven omhandlede tilskud, afholdes udgiften af statskassen alene.

Stk. 2. Den del af udgiften til de i stk. 1 omhandlede formål, der ikke skal dækkes af staten, fordeles mellem amtsråds kredsen og de inden for dennes område liggende købstæder efter folketallet, dog således, at udgiften til skoledirektionens administration og de under punkt 2 omhandlede udgifter vedrørende konsulenten for særundervisningen bæres af amtsråds kredsen alene. Opstår der tvivl om fordelings rigtighed, afgøres spørgsmålet endeligt af indenrigsministeren. Udgifterne udredes forskudvis af amtsrådet og købstadkommunerne. Endvidere kan der af statskassen udbetales forskud på statens andel af udgifterne.“

37. I § 34 udgår ordene „og efterskoler“. Efter ordet „landbrugsskoler“ indsættes: „og“.

38. § 36, stk. 2, 1. punktum, affattes således:

„Hvor skolevæsenets størrelse og ordning gør det ønskeligt og naturligt, kan det ved bestemmelse på kommunens skoleplan fastsættes, at dele af den administration, som med hensyn til kommunens samlede skolevæsen påhviler kommunalbestyrelsen og skolekommissionen, skal henlægges til en skoleinspektør.“

39. I § 36, stk. 2, 3. punktum, udgår ordet „(rektor)“.

40. I § 36, stk. 3, ændres ordene „12. juli 1946 § 32, stk. 1“ til: „7. juni 1958 § 33, stk. 1.“

41. I § 37, stk. 1, 1. og 2. punktum, indsættes 2 steder efter ordet „timelærere“: „i normerede stillinger“.

42. I § 37 indsættes som nyt stk. 5:

„Når der kun er én skole i kommunen, træder erklæring fra lærerrådet i stedet for fælleslærerrådets erklæring, for så vidt angår de i stk. 3 under litra a, d og e nævnte forhold.“

43. § 37, stk. 5-8, bliver § 37, stk. 6-9.

44. I § 38, stk. 3, 1. punktum, indsættes efter ordene „§§ 7 og 13“: „jfr. § 14, stk. 4.“

45. § 38, stk. 3, 3. punktum, udgår.

46. § 39, stk. 1, affattes således:

„Embeder som skoleinspektør, konsulent for særundervisningen (med lønning efter folkeskolens 6. lønningsklasse), rektor, stads-skoleinspektør og skoledirektør besættes af kongen og opslås ved undervisningsministeriets foranstaltning efter de i § 38, stk. 1, indeholdte regler.“

47. I § 39, stk. 2, 2. punktum, indsættes efter ordene „§§ 7 og 13“: „jfr. § 14, stk. 4.“

48. § 39, stk. 2, sidste punktum, udgår.

49. I § 41, stk. 1, 1. punktum, ændres ordet „rigsdagen“ til: „folketinget“.

50. § 41, stk. 1, sidste punktum, udgår.

51. I § 41, stk. 2, 1. punktum, ændres ordet „rigsdagen“ til: „folketinget“ og ordet „rigsdagshverv“ til: „folketingshverv“.

52. I § 42, stk. 1, indsættes efter ordene „§§ 7 og 13“: „jfr. § 14, stk. 4“.

53. I § 42, stk. 2, sidste punktum, ændres ordet „sagfører“ til: „advokat“.

54. I § 42, stk. 3, ændres ordene „301 af 6. juni 1946“ til: „154 af 7. juni 1958“.

55. § 42, stk. 4, udgår.

56. Som ny § 45 indsættes:

„**Stk. 1.** Skoledirektionen fører tilsyn med, at de for skolevæsenet gældende bestemmelser overholdes, og at påbudte foranstaltninger iværksættes.

Stk. 2. Den udarbejder forslag til skoleplan og undervisningsplan og ændringer i disse til stadfæstelse af kommunalbestyrelsen, jfr. § 43, stk. 2.

Stk. 3. Den ansætter og afskediger efter reglerne i den for styrelsen af de kommunale anliggender i København udfærdigede vedtægt alle til kommunens skolevæsen knyttede tjenestemænd med undtagelse af skoledirektøren, der ansættes og afskediges af kommunalbestyrelsen.

F. t. l. om ændr. i l. om det kommunale skolevæsenets styrelse og tilsyn.

Stk. 4. Den behandler planer vedrørende opførelse og ombygning af skolebygninger.

Stk. 5. Den godkender efter indstilling fra fælleslærerrådet, hvilke undervisningsmidler og lærebøger (lærebogssystemer) skolerne kan benytte.

Stk. 6. Den behandler alle ansøgninger om orlov i henhold til Københavns kommunes ferieregulativ.

Stk. 7. Skolevæsenets årlige budgetforslag forelægges skoledirektionen. Den afgiver i øvrigt erklæring i alle sager, der forelægges den af kommunalbestyrelsen.

Stk. 8. Skoledirektionen træffer bestemmelse i alle sager vedrørende skolevæsenet, der ikke er henlagt til andre myndigheder. Den er berettiget til at tage alle spørgsmål, der er af betydning for skolevæsenet, under behandling.“

57. § 45 bliver § 46.

58. § 46 bliver § 47. I paragraffens stk. 1, 2. punktum, ændres ordet „forældremagten“ til: „forældremyndigheden.“

59. § 47 bliver § 48. I paragraffens stk. 7 ændres ordene „folkeskoleloven af 18. maj 1937 § 43, stk. 3“ til: „§ 43, stk. 3, i lov om folkeskolen, jfr. lovbekendtgørelse nr. 220 af 18. juni 1958.“

60. I § 48 (tidligere § 47) tilføjes som nyt stk. 11 og 12:

„*Stk. 11.* Et barn kan ikke uden forældrenes samtykke bortvises fra skolen, før forhandling med skolenævnet har fundet sted. Dersom skolen og skolenævnet ikke er enige, træffes afgørelsen af skoledirektøren, der afgiver indberetning til skoledirektionen.

Stk. 12. Skolenævnet formidler efter samråd med lærerrådet et pædagogisk oplysningsarbejde blandt skolens forældre.“

61. § 48 udgår.

62. I § 50, stk. 4, litra d, ændres ordet „Autorisation“ til: „Godkendelse.“

63. I § 52 ændres ordet „rigsdagen“ til: „folketinget“ og ordet „rigsdagshverv“ til: „folketingshverv.“

64. § 53 affattes således:

„Enhver, der er valgbar henholdsvis til skolenævnet, skolekommissionen, skoledirektionen og skolerådet, er forpligtet til at modtage valg hertil; bestemmelserne i § 27, stk. 2, i lov om kommunale valg, jfr. lovbekendtgørelse nr. 307 af 9. december 1957, er dog også gældende med hensyn til de heromhandlede valg.“

65. I § 55, stk. 1, udgår ordene „eller indstillinger“.

66. § 56 affattes således:

„For de kommunale eksamensskoler og for 9. klasse fastsætter undervisningsministeren særlige regler med hensyn til skolenævnets, skolekommissionens, skoledirektionens, skoleledernes, lærerrådets og fælleslærerrådets beføjelser.“

67. § 57 affattes således:

„Nærværende lov gælder ikke for Færøerne og Grønland.“

68. § 58, stk. 3, udgår.

§ 2.

Stk. 1. Denne lov træder i kraft den 1. april 1962.

Stk. 2. Valg til skolekommissioner og skolenævn uden for København efter denne lovs regler finder sted første gang efter de ordinære kommunevalg i marts 1962.

Stk. 3. Undervisningsministeren bemyndiges til at lade lov nr. 200 af 12. april 1949 om det kommunale skolevæsenets styrelse og tilsyn optrykke og bekendtgøre med de ændringer, der er fastsat i lov nr. 181 af 20. maj 1952, lov nr. 101 af 25. marts 1959 og i nærværende lov.

Bemærkninger til lovforslaget.

Den 2. februar 1961 fremsatte undervisningsministeren for folketinget forslag til lov om ændringer i lov om det kommunale skolevæsens styrelse og tilsyn. Lovforslaget blev fremsat i henhold til den gældende skoletilsynslov af 12. april 1949 § 58, stk. 3, hvorefter loven skulle forelægges til revision i folketingsåret 1960-61. Med hensyn til de i den gældende lov foreslåede ændringer henvises til lovforslaget og de dette ledsagende bemærkninger. (Lovforslaget findes i Folketingstidende 1960-61 tillæg A, sp. 657, fremsættelsen i Folketingstidende 1960-61, sp. 1118). Efter første behandling i folketinget blev forslaget henvist til et udvalg, som ikke afsluttede sit arbejde inden folketingssamlingens udløb. Forslaget fremsættes derfor påny. Der er ved genfremsættelsen foretaget nogle ændringer i forslaget under hensyn til de i folketingsudvalget førte forhandlinger, hvorom henvises til udvalgets beretning af 2. oktober 1961. Ministeriet har således omarbejdet de principielle forslag vedrørende skoletilsynsordningen uden for København, og herudover har man stillet enkelte nye ændringsforslag.

Med hensyn til de i lovforslagets § 1 foreslåede ændringer i den gældende lov skal man bemærke følgende.

Til lovens §§ 1-14.

(Ændringerne nr. 1-20).

Medens lovforslaget af 2. februar 1961 indeholdt forslag om indførelse af obligatoriske skolenævne ved alle skoler i kommuner med flere skoler, er §§ 3 og 4 i nærværende lovforslag (ændringerne nr. 1 og 2) affattet efter principielt samme retningslinjer som §§ 3 og 4 i den gældende lov. Det er således efter lovforslagets § 3, stk. 2, som hidtil principielt kommunalbestyrelsen, der efter hvert nyvalg træffer afgørelse af, hvorledes skoletilsynet inden for kommunen skal ordnes for den nye valgperiode. Men for at sikre og øge forældrenes indflydelse på skolestyret foreslås den nugældende bestemmelse i § 3, stk. 3, erstattet med en bestemmelse om, at der, inden kommunalbestyrelsen kan træffe bestemmelse om ordningen af skoletilsynet for dens valgperiode, ved hver skole i kommunen skal afholdes en afstemning blandt dem, der på det pågældende tidspunkt har forældremyndigheden over de i skolen indskrevne børn, til afgørelse af, om der skal oprettes skolenævne ved skolen. Hvis der i denne afstemning deltager mindst 25 pct. af de stemmeberettigede, dog mindst 25 personer, og der ved afstemningen er flertal for oprettelsen af et skole-

nævne ved skolen, skal valg finde sted efter de i § 10 givne regler.

Lovforslagets § 4 giver regler for kommunens skolestyre, når der ikke vælges skolenævne ved alle de enkelte skoler i kommunen. Ifølge § 4, stk. 1, vælges der i disse tilfælde en skolekommission, hvis medlemstal skal være en over det dobbelte antal af kommunens skoler; skolekommissionens medlemstal må dog ikke være under 5 og ikke over 15. Ifølge § 4, stk. 2, litra a, vælger forældrekredsen ved hver skole ved direkte valg et skolekommissionsmedlem for den pågældende skole. Forældre til børn, der er indskrevet i en skole for de yngste børneårsgange, stemmer ved valg af skolekommissionsmedlem sammen med forældrene ved den hovedskole, under hvilken den pågældende skole (anneksskolen) er henlagt. Er der flere end 7 skoler i kommunen, fastsætter skoledirektionen efter indstilling fra kommunalbestyrelsen — for kommuner, der falder ind under § 24, kommunalbestyrelsen alene —, hvilke skoledistrikter der skal sammenlægges til i fællesskab at vælge et skolekommissionsmedlem.

De foreslåede bestemmelser i § 4, stk. 2, litra a, må sammenholdes med bestemmelserne i lovforslagets § 3, stk. 3 i slutningen, om, hvorledes der skal forholdes med hensyn til valg af skolekommissionsmedlem, når der efter derom afholdt afstemning i forældrekredsen skal vælges skolenævne ved en eller nogle, men ikke alle skoler i kommunen. I disse tilfælde vælger skolenævnet — og ikke forældrekredsen — blandt de forældrevalgte medlemmer af nævnet et skolekommissionsmedlem for den pågældende skole. Hvis skolen hører til dem, hvis distrikt er sammenlagt med en anden skoles til valg af fælles skolekommissionsmedlem, vælges dette skolekommissionsmedlem af og blandt skolenavnets forældrevalgte medlemmer og et tilsvarende antal af den anden skoles forældrekredsvalgte personer.

Er der kun én selvstændig skole i kommunen, vælger forældrekredsen ved direkte valg 2 medlemmer til skolekommissionen, der da skal bestå af 5 medlemmer, jfr. § 4, stk. 2, litra b.

Skolekommissionens øvrige medlemmer vælges af kommunalbestyrelsen i eller uden for dens midte, jfr. § 4, stk. 3.

Forslagets § 4, stk. 7, hvorefter undervisningsministeren, hvor særlige omstændigheder gør sig gældende (d. v. s. centraliseringstilfælde), kan tillade, at skolekommissionens medlemstal forøges således, at der sikres de forskellige distrikter i kom-

munen en rimelig forældrerepræsentation i skolekommissionen, svarer til den foreslåede bestemmelse i § 4, stk. 6, i lovforslaget af 2. februar 1961, men under hensyntagen til, at skolekommissionens maksimale medlemstal efter de nu foreslåede bestemmelser — ligesom efter de gældende bestemmelser — kan være 15, foreslås det også i § 4, stk. 7, sidste punktum, at antallet af forældrevalgte repræsentanter skal være en under halvdelen af skolekommissionens samlede medlemstal, der ikke må være over 15, jfr. § 4, stk. 1.

I den gældende lovs § 10, der giver regler for valg af skolenævn, foreslås en ændring af bestemmelsen i stk. 2, sidste punktum, gående ud på, at de forældrevalgte medlemmer af skolenævnet skal vælges ikke blot af, men også blandt skolens forældre. Men det skal fremdeles være en betingelse for valgbarhed til skolenævnet, at den pågældende er bosiddende i skoledistriktet og har valget til folketinget. (Ændring nr. 13).

Med hensyn til skolekommissioners og skolenævns funktioner er der foreslået nogle ændringer ved indsættelse af et nyt stk. 10 og 11 i § 6 og ved tilføjelse af et nyt punkt 13 og 14 i § 12. (Ændringerne nr. 7 og nr. 18).

Det er således foreslået, at skolekommissionen henholdsvis skolenævnet — ligesom skolenævnene ved skolerne i København ifølge den gældende lovs § 47, stk. 2 — i forbindelse med tilsynet ved en skole skal have tilsyn med skolens forsømmende og forsømte elever og udtale sig i forekommende politiske og børneværnsager samt medvirke ved løsningen af sociale opgaver, der er knyttet til skolen. Den heromhandlede udvidelse af skolekommissionens henholdsvis skolenævnets funktioner er foreslået i en henvendelse fra Landsforeningen af Skolekommissioner, Skolenævn og Forældreforeninger, og ministeriet har anset det for rimeligt, at der på dette område kommer til at gælde ensartede regler for folkeskolen i og uden for København.

Det er endvidere foreslået, at der i loven hjemles en pligt for henholdsvis skolekommissionen og skolenævnet til efter samråd med lærerrådet at for- midle et pædagogisk oplysningsarbejde blandt skolens forældre. Det heromhandlede forslag, der ligeledes er i overensstemmelse med et af Landsforeningen af Skolekommissioner, Skolenævn og Forældreforeninger stillet forslag, tilsigter en effektivisering af samarbejdet mellem skole og hjem.

Til lovens § 24.

(Ændring nr. 29).

Dette ændringsforslag svarer til ændringsforslag nr. 38 i lovforslaget af 2. februar 1961, men den der

foreslåede adgang for undervisningsministeren til at bemyndige statskonsulenten for folkeskolen til på sine vegne at stadfæste undervisningsplaner og ændringer i disse foreslås nu udvidet til også at omfatte undervisningsinspektøren for gymnasieskolerne, der foretager realitetsbehandlingen af undervisningsplaner for gymnasieskolernes gymnasieafdelinger.

Til lovens § 25.

(Ændring nr. 30).

I dette ændringsforslag, der svarer til ændringsforslag nr. 39 i lovforslaget af 2. februar 1961, er bestemmelsen i § 25, stk. 5, om antagelse af medhjælp for konsulenten for særundervisningen affattet således, at der bliver mulighed såvel for ansættelse af honorarlønnede medhjælpere som for oprettelse af tjenestemandstillinger for medhjælpere. Den foreslåede ændring er begrundet i ønsket om at skabe samme muligheder i landkommuner som i købstadkommuner og andre kommuner med købstadordnet skolevæsen for udførelse af det skolepsykologiske undersøgelsesarbejde og for gennemførelse af de foranstaltninger, som er foreslået i betænkningen om folkeskolens specialundervisning.

Til lovens § 26.

(Ændring nr. 31).

Dette ændringsforslag svarer til ændringsforslag nr. 40 i lovforslaget af 2. februar 1961, men ud over de der foreslåede bestemmelser har man anset det for hensigtsmæssigt, at der i loven tilvejebringes hjemmel for, at særundervisningskonsulenten i en købstadkommune eller en landkommune med købstadordnet skolevæsen — eller en af konsulenterne, hvis der er normeret flere stillinger — kan ansættes som pædagogisk leder (med lønning efter folkeskolens 5. eller 6. lønningsklasse) af en særlig skoleform inden for særundervisningen, selv om denne skoleform ikke er knyttet til en bestemt skole.

Ministeriet har endvidere anset det for hensigtsmæssigt, at der i loven (som et nyt stk. 3 i § 26) optages en bestemmelse om, at der for hver købstadkommune eller landkommune med købstadordnet skolevæsen kan normeres en eller flere stillinger som konsulenter for undervisningen i visse fag eller faggrupper. Der findes for tiden i enkelte kommuner normeret stillinger for såkaldte pædagogiske viceinspektører, der har til opgave at rådgive og vejlede ved undervisningen i bestemte fag ved kommunens skolevæsen. Under den nuværende skoleordning må det forudses, at der vil blive et øget behov for sådanne pædagogiske konsulentstillinger i folkeskolen, navnlig i de erhvervsbetonede fag, men disse stillinger bør efter ministeriets opfattelse kunne

normeres ikke alene med lønning efter folkeskolens 5. lønningsklasse (d. v. s. som viceinspektører), men også med lønning efter folkeskolens 2. og 4. lønningsklasse (d. v. s. som lærere og overlærere). Ved siden af konsulentvirksomheden skal de pågældende lærere m. fl. have pligt til at undervise et passende timetal ved kommunens skolevæsen, og de nærmere regler for deres virksomhed skal fastsættes i en af skolekommissionen udfærdiget instruks, der stadfæstes af undervisningsministeren. De heromhandlede konsulentstillinger er tjenestemandstillinger i folkeskolen under vedkommende kommunes skolevæsen og er som sådanne omfattet af reglerne i lærerlønningensloven af 7. juni 1958.

Til lovens §§ 43-52.

(Ændringerne nr. 56-63).

Disse bestemmelser omhandler folkeskolen i København.

I overensstemmelse med et af flertallet i Københavns skoledirektion stillet forslag er der i loven — som ny § 45 — optaget en bestemmelse, der indeholder en nærmere angivelse af skoledirektionens funktioner (rettigheder og pligter). Som følge heraf bliver lovens §§ 45-47 til §§ 46-48, medens lovens

§ 48, der optages blandt bestemmelserne i ny § 45, udgår.

I ny § 48 er der — ligeledes i overensstemmelse med et af flertallet i Københavns skoledirektion stillet forslag — dels som et nyt stk. 11 optaget en bestemmelse om, hvorledes der skal forholdes, når der bliver tale om at bortvise et barn fra skolen, dels som et nyt stk. 12 optaget en bestemmelse, der fastsætter en lovhjemlet pligt for skolenævnet til efter samråd med lærerrådet at formidle et pædagogisk oplysningsarbejde blandt skolens forældre. Det sidst nævnte forslag svarer til de vedrørende §§ 6 og 12 stillede forslag, for så vidt angår folkeskolen uden for København, jfr. bemærkningerne herom ovenfor.

Med hensyn til lovforslagets § 2 bemærkes, at ikrafttrædelsesdatoen er ændret til den 1. april 1962.

Som bilag er optrykt udkast til bekendtgørelse af lov nr. 200 af 12. april 1949 om det kommunale skolevæsens styrelse og tilsyn med de ændringer og tilføjelser, som følger af lov nr. 181 af 20. maj 1952, lov nr. 101 af 25. marts 1959 og nærværende lovforslag.

Udkast til bekendtgørelse af Lov om det kommunale skolevæsenes styrelse og tilsyn.

Herved bekendtgøres lov nr. 200 af 12. april 1949 om det kommunale skolevæsenes styrelse og tilsyn med de ændringer og tilføjelser, som følger af lov nr. 181 af 20. maj 1952, lov nr. 101 af 25. marts 1959 og lov nr. 000.

I.

Folkeskolen uden for København.

Kapitel 1.

Folkeskolens styrelse og tilsyn inden for de enkelte kommuner.

§ 1. Kommunalbestyrelsen træffer bestemmelse om alle forhold vedrørende folkeskolen, der ikke er henlagt til andre myndigheder:

Stk. 2. Alle sager, der er henlagt til skolekommissionen (skolenævnet), men som medfører forøgede udgifter for kommunen, skal forelægges kommunalbestyrelsen til afgørelse.

§ 2. Kommunalbestyrelsen udarbejder forslag til kommunens skoleplan og til ændringer i denne på grundlag af udkast, affattede af skolekommissionen. Forslaget indsendes til skoledirektionen og for de kommuner, der falder ind under § 24, til undervisningsministeren til stadfæstelse, jfr. § 18, stk. 2, og § 24, stk. 2, nr. 1.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen godkender de af skolekommissionen affattede forslag til undervisningsplaner for kommunens skoler og til ændringer i disse. Forslagene indsendes til skoledirektionen — for de kommuner, der falder ind under § 24, til undervisningsministeren — til stadfæstelse.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen drager omsorg for, at der føres årlige fortegnelser over

alle undervisningspligtige børn i kommunen med angivelse af, hvor de nyder skoleundervisning.

§ 3. Tilsynet med og styrelsen af en kommunes skolevæsen føres af en skolekommission, når der kun er én skole i kommunen.

Stk. 2. Er der flere skoler i kommunen, føres tilsynet med og styrelsen af skolevæsenet *enten* af en skolekommission for hele kommunen *eller* af en skolekommission for hele kommunen i forbindelse med skolenævn for hver enkelt skole *eller* af skolekommissionen i forbindelse med et eller flere for enkelte af kommunens skoler valgte skolenævn. Afgørelse af, hvorledes skoletilsynet inden for en kommune skal ordnes, træffes af kommunalbestyrelsen efter hvert nyvalg for dens valgperiode.

Stk. 3. Inden kommunalbestyrelsen i de i stk. 2 omhandlede tilfælde kan træffe bestemmelse om, hvorledes skoletilsynet skal ordnes for dens valgperiode, skal der ved hver skole afholdes en afstemning blandt dem, der på det pågældende tidspunkt har forældremyndigheden over de i skolen indskrevne børn, til afgørelse af, om der skal oprettes skolenævn ved skolen. Hvis der i denne afstemning deltager mindst 25 pct. af de stemmeberettigede, dog mindst 25 personer, og der ved afstemningen er flertal for oprettelsen af et skolenævn ved skolen, skal valg finde sted efter de i § 10 givne regler. Samtidig bortfalder forældrenes adgang til i medfør af bestemmelserne i § 4, stk. 2, litra a, at vælge et skolekommissionsmedlem for den pågældende skole, og skolenævnet vælger i stedet for blandt de forældrevalgte medlemmer af nævnet et skolekommissionsmedlem. Hører den pågældende skole til dem, hvis distrikt er sammenlagt

med en anden skoles til valg af fælles skolekommissionsmedlem, vælges dette skolekommissionsmedlem af og blandt skolenævnets forældrevalgte medlemmer og et tilsvarende antal af den anden skoles forældrevalgte medlemmer.

Stk. 4. Undervisningsministeren fastsætter de nærmere regler om foretagelse af den i stk. 3 omhandlede afstemning. Er skolenævn efter en sådan afstemning engang valgt ved en skole, forbliver denne ordning gældende også efter nyvalg til kommunalbestyrelsen. Kommunalbestyrelsen kan dog ved valgperiodens udløb, men senest 3 måneder før dette tidspunkt, beslutte og bekendtgøre for skolekredsen, at der skal foretages ny afstemning, og hvis denne afstemning ikke giver det i stk. 3 angivne stemmetal for skolenævnets opretholdelse, bortfalder skolenævnet.

A. Kommunens skolestyre, når der ikke vælges skolenævn ved alle de enkelte skoler.

§ 4. Skal der ikke efter reglerne i § 3 oprettes skolenævn ved hver skole i kommunen, og har kommunalbestyrelsen ikke truffet bestemmelse herom, vælges der en skolekommission, hvis medlemstal skal være en over det dobbelte antal af kommunens skoler; skolekommissionens medlemstal må dog ikke være under 5 og ikke over 15.

Stk. 2. Skolekommissionens forældrevalgte medlemmer vælges efter følgende regler:

a) Er der flere skoler i kommunen, vælger de, der på det tidspunkt, valget foregår, har forældremyndigheden over børn, der er indskrevet i en af kommunens skoler, ved direkte valg et skolekommissionsmedlem for den pågældende skole. Forældre til børn, der er indskrevet i en skole for de yngste børneår, stemmer sammen med forældrene ved den hovedskole, under hvilken den pågældende skole er henlagt. Er der flere end 7 skoler i kommunen, fastsætter skoledirektionen efter indstilling fra kommunalbestyrelsen — for kommuner, der falder ind under § 24, kommunalbestyrelsen alene —, hvilke skoledistrikter der skal sammenlægges til i fællesskab at vælge et skolekommissionsmedlem.

b) Er der kun én selvstændig skole i kommunen, vælger forældrevalgte medlemmer ved direkte valg 2 medlemmer til skolekom-

missionen, der da skal bestå af 5 medlemmer.

Stk. 3. Skolekommissionens øvrige medlemmer vælges af kommunalbestyrelsen i eller uden for dens midte.

Stk. 4. Indskrivning af et barn kan finde sted ved begyndelsen af det skoleår, i hvilket barnet fylder 6 år.

Stk. 5. Valgbar til skolekommissionen er enhver i kommunen bosiddende mand eller kvinde, der har valget til folketinget. Valgene gælder for 4 år, og valgperioden falder sammen med kommunalbestyrelsens.

Stk. 6. Undervisningsministeren fastsætter de nærmere regler om valg af forældrerepræsentanter til skolekommissionen.

Stk. 7. Undervisningsministeren kan, hvor særlige omstændigheder gør sig gældende, tillade, at skolekommissionens medlemstal forøges således, at der sikres de forskellige distrikter i kommunen en rimelig forældrerepræsentation i skolekommissionen. Det bestemmes da i det enkelte tilfælde, hvorledes valget af forældrerepræsentanter til skolekommissionen skal ske. Antallet af forældrevalgte repræsentanter skal være en under halvdelen af skolekommissionens samlede medlemstal, der ikke må være over 15, jfr. stk. 1.

§ 5. Skolekommissionen påser, at alle undervisningspligtige børn i kommunen nyder en undervisning, der kan stå mål med, hvad der almindeligt kræves i folkeskolen, og træffer foranstaltninger til undervisning af undervisningspligtige børn, der ikke kan følge den almindelige undervisning.

Stk. 2. Den fører tilsyn med, at de i kommunens skoler indskrevne børn følger undervisningen på tilbørlig måde, og den håndhæver lovgivningens bestemmelser til modarbejdelse af skoleforsømmelser; opkrævningen af bøder finder dog sted ved kommunalbestyrelsens foranstaltning.

Stk. 3. Den fører tilsyn med, at privat underviste børn modtager fyldestgørende undervisning efter lovgivningens regler, for så vidt det ikke drejer sig om børn i en friskole, der efter friskoleloven, jfr. lovbekendtgørelse nr. 214 af 21. maj 1960, har valgt en egen tilsynsførende. Hjemmeunderviste børn kan dog, når skoledirektionen, i købstæderne skolekommissionen, skønner, at un-

dervisningen er forsvarlig; fritages for dette tilsyn.

§ 6. Skolekommissionen fører tilsyn med kommunens skoler.

Stk. 2. Den bestemmer efter forhandling med lærerrådet, hvilke undervisningsmidler skolerne må benytte, jfr. dog § 24, litra d, i lov om menighedsråd, jfr. lovbekendtgørelse nr. 167 af 8. juni 1957. Kræver indførelsen af nye lærebøger forøgede udgifter, gør skolekommissionen herom indstilling til kommunalbestyrelsen.

Stk. 3. Den stiller efter forhandling med lærerrådet ved en skole forslag til kommunalbestyrelsen om anskaffelse af nyt materiel til den pågældende skoles lokaler og om udvidelse eller forbedring af disse.

Stk. 4. Den godkender efter indstilling fra lærerrådet — for købstadordnede skoler fra skoleinspektøren efter samråd med lærerne — arbejdets fordeling mellem lærerne, for så vidt dette ikke er fastsat i undervisningsplanen, samt den ugentlige arbejdsplan.

Stk. 5. Den træffer endelig afgørelse af, om et barn skal rykkes op i næste klasse, være oversidder eller henvises til særundervisning, når en af et lærerråd eller en lærer herom truffen bestemmelse indankes for den.

Stk. 6. Den bevilger udskrivning af skolen efter § 43, stk. 3, i lov om folkeskolen, jfr. lovbekendtgørelse nr. 220 af 18. juni 1958.

Stk. 7. Efter samråd med lærerrådet berammer og leder den årsprøverne i de af folkeskolens klasser, der ikke slutter med nogen statskontrolleret eksamen, og fastsætter disses ordning og omfang.

Stk. 8. Den antager — for landkommunernes vedkommende under forbehold af skoledirektionens godkendelse — løse vikarer ved kommunens skoler.

Stk. 9. Ansøgninger fra en lærer om embedsstillinger fremsendes gennem skolekommissionen og kommunalbestyrelsen — for købstadordnede skolers vedkommende med påtegning af skoleinspektøren, eventuelt tillige af stadsskoleinspektøren eller skoledirektøren. Læreren har ret til gennem en afskrift at blive gjort bekendt med de af skoleinspektøren, stadsskoleinspektøren, skoledirektøren, skolekommissionen eller kommunalbestyrelsen givne påtegninger. I de tilfælde, hvor en foresats udtalelser går ud på, at ansøgeren anses for uegnet til den ansøgte

stilling, skal påtegningen indeholde oplysning om, hvori uegnetheden består.

Stk. 10. Skolekommissionen har tilsyn med en skoles forsømmende og forsømte elever og udtaler sig i forekommende politio- og børneværnsager. Den medvirker ved løsningen af sociale opgaver, der er knyttet til skolen.

Stk. 11. Den formidler efter samråd med lærerrådet et pædagogisk oplysningsarbejde blandt skolens forældre.

Stk. 12. Er der valgt skolenævn ved enkelte af en kommunes skoler, varetager disse de i § 12 nævnte hverv for den pågældende skoles vedkommende.

§ 7. Skolekommissionen foretager indstilling om besættelse af samtlige på kommunens skoleplan normerede embeder.

Stk. 2. Den kan tage spørgsmål om afskedigelse af en lærer op til drøftelse og derom gøre indstilling til kommunalbestyrelsen.

Stk. 3. Er der valgt skolenævn ved enkelte af en kommunes skoler, tiltræder nævnet skolekommissionen i de i stk. 1 og 2 nævnte tilfælde, for så vidt angår lærerstillinger, der udelukkende angår den pågældende skole. Skolekommissionens formand er formand for det således udvidede udvalg, hvis forhandlinger skal følge skolekommissionens forretningsorden.

§ 8. Skolekommissionen udarbejder efter samråd med fælleslærerrådet forslag til undervisningsplanen, for så vidt denne er fælles for alle kommunens skoler, og til kommunens skoleplan og efter samråd med lærerrådet udkast til undervisningsplaner for de enkelte skoler; disse udkast indsendes derefter til kommunalbestyrelsen.

Stk. 2. Den udfærdiger efter samråd med fælleslærerrådet et ordensreglement for kommunens skoler.

Stk. 3. Den udarbejder i alle kommuner, der ikke falder ind under § 24, de årlige beretninger om kommunens skolevæsen og indsender disse til amtsskolekonsulenten.

Stk. 4. Den gør indstilling til kommunalbestyrelsen om skolelokalernes benyttelse til andet formål end undervisning efter forinden at have indhentet erklæring fra lærerrådet ved den pågældende skole.

Stk. 5. Planer og tegninger til nye skolebygninger eller udvidelse af bestående skoler

forelægges skolekommissionen til erklæring efter forudgående erklæring fra fælleslærer-rådet, for så vidt det angår nye skoler i købstæderne eller en ny centralskole, der skal afløse flere af kommunens skoler, fra lærer-rådet, for så vidt det kun angår en enkelt skole.

Stk. 6. Den skal efter forudgående erklæring fra fælleslærerrådet udtale sig om regler vedrørende skolelægeordningen, skoletand-lægeordningen og skolebespisningen ved kommunens skoler.

B. Kommunens skolestyre, når der vælges skolenævn ved de enkelte skoler.

§ 9. Skal der efter reglerne i § 3 oprettes skolenævn ved hver skole i kommunen, eller har kommunalbestyrelsen truffet bestemmelse herom, vælges der en skolekommission på 5, 7 eller 9 medlemmer efter kommunalbestyrelsens bestemmelse.

Stk. 2. Af medlemmerne vælges 3, 5 eller 7 af kommunalbestyrelsen i eller uden for dens midte. Valgbare er enhver i kommunen bosiddende mand eller kvinde, der har valget til folketinget.

Stk. 3. 2 medlemmer vælges af og blandt de forældrevalgte medlemmer af skolenævnene i kommunen.

Stk. 4. Valgene gælder for 4 år. Valgperioden falder sammen med kommunalbestyrelsens.

Stk. 5. Undervisningsministeren fastsætter de nærmere regler om skolenævnenes valg af skolekommissionsmedlemmer.

§ 10. Ved hver skole vælges et skolenævn på 3 eller 5 medlemmer efter kommunalbestyrelsens bestemmelse. Medlemstallet retter sig efter skolens størrelse og behøver ikke at være det samme for alle skolenævnene i kommunen. Skolenævnet vælges for hver selvstændig skole med eventuelt derunder henlagte skoler for de yngste børneårgange.

Stk. 2. Et af skolenævnets medlemmer vælges af og blandt skolekommissionens af kommunalbestyrelsen valgte medlemmer. De øvrige medlemmer vælges af dem, der har forældremyndigheden over børn, der på det tidspunkt, valget foregår, er indskrevet i den pågældende skole; indskrivning af et barn kan finde sted ved begyndelsen af det skoleår, i hvilket barnet fylder 6 år. Valgbar

er enhver i skoledistriktet bosiddende mand eller kvinde, der har valget til folketinget, og som på det tidspunkt, valget foregår, har forældremyndigheden over børn, der er indskrevet i den pågældende skole.

Stk. 3. Skolenævnet vælges for 4 år. Valgperioden falder sammen med kommunalbestyrelsens. Undervisningsministeren fastsætter de nærmere bestemmelser om valget.

§ 11. Skolekommissionen har følgende hverv:

- 1) Den påser, at alle undervisningspligtige børn i kommunen nyder en undervisning, der kan stå mål med, hvad der almindeligt kræves i folkeskolen, og træffer foranstaltninger til undervisning af undervisningspligtige børn, der ikke kan følge den almindelige undervisning.
- 2) Den fører tilsyn med, at privat underviste børn modtager fyldestgørende undervisning efter lovgivningens regler, for så vidt det ikke drejer sig om børn i en friskole, der efter friskoleloven, jfr. lov-bekendtgørelse nr. 214 af 21. maj 1960, har valgt en egen tilsynsførende. Hjemmeunderviste børn kan dog, når skoledirektionen — i købstadkommunerne skolekommissionen — skønner, at undervisningen er tilfredsstillende, fritages for dette tilsyn.
- 3) Den bevilger udskrivning af skolen efter § 43, stk. 3, i lov om folkeskolen, jfr. lov-bekendtgørelse nr. 220 af 18. juni 1958.
- 4) Den udarbejder efter samråd med fælleslærerrådet udkast til kommunens skoleplan og til undervisningsplaner, der er fælles for alle kommunens skoler.
- 5) Den udarbejder på grundlag af de fra de forskellige skolenævn modtagne beretninger i alle kommuner, der ikke falder ind under § 24, den samlede årlige beretning om kommunens skolevæsen og indsender denne til amtsskolekonsulenten.
- 6) Planer og tegninger til nye skoler, der skal afløse flere af kommunens skoler, forelægges skolekommissionen til erklæring efter forudgående forhandling med fælleslærerrådet.
- 7) Den antager — for landkommunernes vedkommende under forbehold af skoledirektionens godkendelse — løse vikarer ved kommunens skoler.
- 8) Den udfærdiger efter samråd med fælles-

Bilag til f. t. l. om ændr. i l. om det kommunale skolevæsenes styrelse og tilsyn.

lærerrådet et ordensreglement for kommunens skoler.

- 9) Den skal efter forudgående erklæring fra fælleslærerrådet udtale sig om regler vedrørende skolelægeordning, skoletandlægeordning og skolebespisning ved kommunens skoler.

§ 12. Skolenævnet har følgende hverv:

- 1) Det fører tilsyn med, at de i den pågældende skole indskrevne børn følger undervisningen på tilbørlig måde, og det håndhæver lovgivningens bestemmelser til modarbejdelse af skoleforsømselser; opkrævning af bøder finder dog sted ved kommunalbestyrelsens foranstaltning.
- 2) Det fører tilsyn med den skole, for hvilken det er valgt.
- 3) Det udarbejder efter samråd med lærerrådet udkast til undervisningsplanen for den pågældende skole.
- 4) Det stiller efter samråd med lærerrådet forslag til kommunalbestyrelsen om anskaffelse af nyt materiel til skolelokalerne og om udvidelse og forbedring af disse.
- 5) Det bestemmer efter forhandling med lærerrådet, hvilke undervisningsmidler skolen må benytte, jfr. dog § 24, litra d, i lov om menighedsråd, jfr. lovbekendtgørelse nr. 167 af 8. juni 1957. Kræver indførelse af nye lærebøger forøgede udgifter, gør skolenævnet herom indstilling til kommunalbestyrelsen.
- 6) Planer og tegninger til ny bygning for skolen eller udvidelse af denne skal forelægges skolenævnet til udtalelse efter forudgående erklæring fra lærerrådet.
- 7) Det godkender efter indstilling fra lærerrådet — ved købstadordnede skoler fra skoleinspektøren efter samråd med lærerrådet — arbejdsdets fordeling mellem lærerne, for så vidt dette ikke er fastsat i undervisningsplanen, samt den ugentlige arbejdsplan.
- 8) Efter samråd med lærerrådet berammer og leder det årsprøverne i de af folkeskolens klasser, der ikke slutter med nogen statskontrolleret eksamen, og fastsætter disses ordning og omfang.
- 9) Det træffer endelig afgørelse af, om et barn skal rykkes op i næste klasse, være oversidder eller henvises til særunder-

visning, når en af lærerrådet eller en lærer herom truffen bestemmelse indannes for det.

- 10) Det udarbejder en årlig beretning om skolens arbejde og indsender denne til skolekommissionen.
- 11) Det gør indstilling til kommunalbestyrelsen om skolelokalernes benyttelse til andet formål end undervisning efter forinden at have indhentet erklæring fra lærerrådet ved skolen.
- 12) Ansøgninger fra en lærer om embedsstillinger fremsendes gennem skolenævnet og kommunalbestyrelsen — for købstadordnede skoler vedkommende med påtegning af skoleinspektøren, eventuelt tillige stadsskoleinspektøren eller skoledirektøren. Læreren har ret til gennem en afskrift at blive gjort bekendt med de af skoleinspektøren, stadsskoleinspektøren, skoledirektøren, skolenævnet og kommunalbestyrelsen givne påtegninger. I de tilfælde, hvor en foresats udtalelser går ud på, at ansøgeren anses for uegnet til den ansøgte stilling, skal påtegningen indeholde oplysning om, hvori uegnetheden består.
- 13) Det har tilsyn med skolens forsømsende og forsømte elever og udtaler sig i forekommende politi- og børneværnsager. Det medvirker ved løsningen af sociale opgaver, der er knyttet til skolen.
- 14) Det formidler efter samråd med lærerrådet et pædagogisk oplysningsarbejde blandt skolens forældre.

§ 13. Indstilling om besættelse af samtlige på kommunens skoleplan normerede embeder foretages af skolekommissionen og skolenævnet i forening efter følgende regler:

a) Drejer det sig om et embede, der er normeret ved en bestemt skole, træder denne skoles skolenævn sammen med skolekommissionen og foretager indstillingen, jfr. § 7, stk. 3. Er der ved indstilling til et lærerembede efter § 38 ikke enighed om at indstille en enkelt ansøger som nr. 1 med alle stemmer, skal indstillingen indeholde oplysning om, hvorledes stemmerne fra skolenævnets medlemmer fordeler sig på de indstillede ansøgere.

b) Drejer det sig om et embede, der er normeret ved kommunens samlede skolevæsen, deltager et af skolenævnene ved

kommunens skoler valgt udvalg på 5 af de forældrevalgte medlemmer i indstillingen i forbindelse med skolekommissionen; er der i skolenævnene mindre end 5 forældrevalgte medlemmer, deltager de alle. Reglerne om valg af dette udvalg fastsættes af undervisningsministeren.

Stk. 2. På samme måde forholdes, når der stilles forslag om en lærers afskedigelse.

C. Fælles bestemmelser.

§ 14. Skolekommissionen og skolenævnet vælger selv deres formand og vedtager deres forretningsorden, der kan indeholde bestemmelser om valg af et forretningsudvalg til afgørelse af løbende forretninger.

Stk. 2. I skolekommissionens møder deltager foruden skoledirektøren eller stads-skoleinspektøren fælleslærerrådets formand eller, hvor der kun er én skole i kommunen, lærerrådets formand; findes der ikke en skoledirektør eller stadsskoleinspektør, deltager en af lederne af kommunens skoler valgt repræsentant. I skolenævnets møder deltager lærerrådets formand og skolens leder; har en skole ikke mere end 2 lærere, deltager de begge. Lærerrepræsentanterne deltager uden stemmeret i forhandlingerne, dog deltager de ikke i forhandlingerne om embedsbesættelser.

Stk. 3. Der holdes møde, når formanden finder det nødvendigt, eller det forlanges af 2 af medlemmerne. Ingen gyldig beslutning kan tages, når ikke et flertal af medlemmerne stemmer for beslutningen. Alle beslutninger indføres i en forhandlingsprotokol. Enhver deltager i mødet kan forlange sin særmening kortelig tilført protokollen og medtaget ved beslutningernes indsendelse til andre myndigheder. Ved hvert mødes slutning underskrives protokollen af de tilstedeværende medlemmer og lærerrepræsentanterne.

Stk. 4. Undervisningsministeren kan fastsætte regler for fremgangsmåden ved indstilling om besættelse af embeder — og om afskedigelse af en lærer — i tilfælde, hvor en del af en skole er forbundsskole for to eller flere kommuner.

§ 15. Skolekommissionen og skolenævnet er berettigede til at udtale sig om alle forhold, der vedrører kommunens skolevæsen — for skolenævnets vedkommende den på-

gældende skole —, før afgørelse herom træffes af kommunalbestyrelsen eller højere myndighed, og forpligtede til at afgive erklæring om alle skolespørgsmål, der forelægges dem af kommunalbestyrelsen eller højere myndighed.

Stk. 2. De er berettigede til at tage alle forhold vedrørende kommunens skolevæsen — for skolenævnets vedkommende den pågældende skole — under behandling og derom stille forslag til kommunalbestyrelsen.

Stk. 3. Efter indstilling af skolekommissionen fastsættes på kommunens budget et beløb til afholdelse af de med skolekommissionens og skolenævnets virksomhed forbundne udgifter.

§ 16. Sognepræsten eller en anden af biskoppen godkendt præst i kommunen har ret til at overvære kristendomsundervisningen i pastoratets skoler.

Kapitel 2.

Kredsstyrelse og kredstilsyn.

§ 17. For hver amtsrådsreds oprettes en skoledirektion på 5 medlemmer:

a) Amtmanden, der er skoledirektionens formand.

b) 4 medlemmer, valgt af amtsrådet, inden for eller uden for dets midte.

Stk. 2. Valget af de under stk. 1 b nævnte medlemmer foretages i det nyvalgte amtsråds første møde; for hvert medlem vælges tillige en stedfortræder. De har valgperiode sammen med amtsrådene.

Stk. 3. Amtmanden er forretningsførende medlem; der bevilges på skolefondens budget til kontorhold for ham et beløb, der godkendes af undervisningsministeren.

Stk. 4. Skoledirektionen fastsætter selv sin forretningsorden.

Stk. 5. I de sønderjyske landsdele vedbliver de ved lovens ikrafttræden fungerende amtsskolekonsulenter for deres embedstid at være forretningsførende medlemmer af skoledirektionen; i dette tidsrum vælger amtsrådet kun 3 medlemmer til skoledirektionen.

§ 18. Skoledirektionen fører tilsyn med, at de gældende bestemmelser for skolevæsenet inden for amtsråds kredsen overholdes, og at påbudte foranstaltninger iværksættes, og er i så henseende berettiget til at besøge alle skoler og af skolekommissionerne og kommunalbestyrelserne at fordre sig alle oplysninger meddelt.

Stk. 2. Skoledirektionen stadfæster skoleplaner og ændringer i disse efter regler, der herom fastsættes af undervisningsministeren; om foretagne ændringer i bestående skoleplaner sender skoledirektionen meddelelse til undervisningsministeriet. Er der ikke hos de lokale myndigheder enighed om det fremsatte forslag, eller hører dette efter de af ministeriet givne regler til dem, der skal forelægges ministeriet, indsender skoledirektionen med sin erklæring forslaget til ministeriet til stadfæstelse.

Stk. 3. Den stadfæster undervisningsplanerne for de under skoledirektionen hørende skoler. Skønner direktionen, at der i planen bør foretages ændringer, og vægrer kommunalbestyrelsen sig ved at tage disse til følge, bliver sagen at forelægge undervisningsministeren til afgørelse.

Stk. 4. Den har kaldsret til alle de lærerembeder i landkommunerne i amtet, som ikke besættes af kongen.

§ 19. Skoledirektionen afgør alle sager angående embedsløn og godkendelse af forpagtningskontrakter om skolelodder.

Stk. 2. Den godkender — efter indhentet erklæring fra vedkommende amtslæge, for faglokalers vedkommende tillige fra de pågældende faginspektører — planer og overslag vedrørende opførelse og ombygning af skolebygninger — herunder tjenesteboliger og gymnastiksale — og valget af byggeplads; ved behandlingen af disse sager kan direktionen som medhjælp antage en rådgivende arkitekt. Spørgsmål om tilskud i henhold til § 63 i lov om folkeskolen, jfr. lovbekendtgørelse nr. 220 af 18. juni 1958, skal altid forelægges undervisningsministeren til afgørelse. Skoledirektionens afgørelse vedrørende godkendelse af tjenesteboliger kan af den pågældende lærer indankes for undervisningsministeren.

Stk. 3. Den meddeler lærere rejsetilladelse til udlandet.

Stk. 4. Den godkender valget af vikarer, vakancelærere og hjælpelærere.

Stk. 5. Den afgør efter reglerne i lærerlønningssloven af 7. juni 1958 § 31, om en lærer kan have bibeskæftigelse ved siden af sin embedsgerning.

Stk. 6. Den afgør spørgsmål om flyttegodtgørelse efter samme lovs § 30 efter regler fastsat af undervisningsministeren, der kan bestemme, at visse afgørelser træffes af statsbanernes transportagentur.

§ 20. Skoledirektionen skal udtale sig om alle skolesager, der skal forelægges undervisningsministeren.

Stk. 2. Den skal afgive erklæring i alle sager, der forelægges den af undervisningsministeren.

Stk. 3. Den er berettiget til at tage alle spørgsmål, der er af betydning for skolevæsenet i amtsråds kredsen, under behandling og derom gøre indstilling til undervisningsministeren.

§ 21. For hvert amt udnævnes en amtskolekonsulent.

Stk. 2. For at kunne opnå ansættelse som amtsskolekonsulent kræves det, at den pågældende i 10 år har øvet lærergerning i folkeskolen.

Stk. 3. Stillingen som amtsskolekonsulent besættes af kongen og oplås ved skoledirektionens foranstaltning efter de i § 38, stk. 1, indeholdte regler. Når fristen er udløbet, indstiller skoledirektionen 5 af ansøgerne, mellem hvilke valget træffes. Hvor der er to amtsråds kredse i et amt, indstiller direktionerne i fællesskab. Indstilles en ansøger med alle stemmer til amtsskolekonsulent, skal han af undervisningsministeren indstilles til udnævnelse i stillingen.

Stk. 4. Amtsskolekonsulenten lønnes efter reglerne i lærerlønningssloven af 7. juni 1958. Stedstillæg ydes efter den sats, der er gældende for den kommune, i hvilken amtskontoret er beliggende. På skolefondens budget fastsættes et beløb til rejseudgifter for ham; dette beløb skal godkendes af undervisningsministeren.

Stk. 5. Dersom en amtsskolekonsulent ikke på tilfredsstillende måde varetager de ham påhvilende hverv inden for embedsområdet, kan der efter indstilling af skoledirektionen meddeles den pågældende af-

sked således, at der tillægges ham først ventepenge og derefter pension efter de herom gældende regler. Sådant afskedigelse afskærer ikke den pågældende fra påny at søge embede andetsteds.

§ 22. Amtsskolekonsulenten er skoledirektionens pædagogiske rådgiver. I øvrigt er det hans opgave at være vejledende og rådgivende for de under direktionen hørende folkeskoler.

Stk. 2. Amtsskolekonsulenten skal efter skoledirektionens nærmere anvisning besøge de i amtsråds kredsen værende skoler.

§ 23. Amtsskolekonsulenten deltager i skoledirektionens møder og forhandlinger.

Stk. 2. Han skal udtale sig om alle forslag til skoleplaner og undervisningsplaner og forslag til ændringer i disse samt om alle andre sager, der af skoledirektionen forelægges ministeriet.

Stk. 3. Han er berettiget og på begæring af den stedlige skolestyrelse forpligtet til at træde i direkte forhandling med skolekommissionen angående sager vedrørende en kommunes skolevæsen, således at der gives ham adgang til på et møde at deltage i forhandlingen om den pågældende sag.

Stk. 4. Han planlægger sammen med et udvalg nedsat af amtets lærerkredse instruktionskursus for amtets lærere.

Stk. 5. Han modtager de årlige indberetninger fra skolekommissionerne vedrørende kommunernes skolevæsen og udarbejder på grundlag af disse en samlet indberetning om skolevæsenet i amtet; desuden udarbejder han årligt en indberetning om arbejdet i skolerne og indsender begge indberetninger gennem skoledirektionen til undervisningsministeriet.

Stk. 6. De nærmere regler for amtsskolekonsulentens virksomhed fastsættes ved en af undervisningsministeren udfærdiget instruks.

Stk. 7. Skoledirektionen kan med undervisningsministerens godkendelse antage fornøden pædagogisk medhjælp for amtsskolekonsulenten. Sådant medhjælp skal antages blandt de i amtsråds kredsen virkende lærere, og den lønnes med et honorar, hvis størrelse fastsættes af undervisningsministeren.

§ 24. Købstadkommunernes skolevæsen henhører ikke under skoledirektionen, men står under direkte tilsyn af undervisningsministeren.

Stk. 2. For sådanne kommuner gælder følgende regler:

- 1) Undervisningsministeren stadfæster skoleplaner og undervisningsplaner samt ændringer i disse. Ministeren kan bemyndige statskonsulenten for folkeskolen — for gymnasieskolernes gymnasieafdelinger undervisningsinspektøren for gymnasieskolerne — til på sine vegne at stadfæste undervisningsplaner og ændringer i disse.
- 2) De i § 19, stk. 1 og 2, omhandlede afgørelser træffes af kommunalbestyrelsen, for så vidt de ikke henhører under undervisningsministeriet. De i § 19, stk. 3, 4 og 5 omhandlede afgørelser træffes af skolekommissionen.
- 3) Sager vedrørende flyttegodtgørelser henhører under kommunalbestyrelsen efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, der kan bestemme, at visse afgørelser træffes af statsbanernes transportagentur.
- 4) Den årlige beretning om kommunens skolevæsen affattes af skoledirektøren (stadsskoleinspektøren) eller, hvis en sådan ikke er udnævnt, af den af skoleinspektørerne, hvem hvervet ved skoleplanen er overdraget; den forelægges skolekommissionen til erklæring og indsendes derefter gennem kommunalbestyrelsen til undervisningsministeriet.

Stk. 3. Gentofte kommune betragtes i denne henseende som købstadkommune, og dette skal ligeledes gælde for Gladsaxe, Glostrup, Hvidovre, Lyngby-Tårnbæk, Rødovre, Søllerød og Tårnby kommuner fra det tidspunkt, da bestemmelsen i § 34, stk. 3, i lov om købstadkommunernes styrelse bringes til anvendelse i forhold til den enkelte kommune. Undervisningsministeren er bemyndiget til at bestemme, at det samme under tilsvarende forudsætning skal gælde for kommunerne Ballerup-Måløv, Birkerød, Brøndbyvester-Brøndbyøster, Dragør, Farum, Herlev, Herstedøster-Herstedvester, Høje Tåstrup, Hørsholm, St. Magleby, Vallensbæk og Værløse, når disse kommuners skolevæsen efter ministerens skøn har nået en størrelse, der gør en sådan bestem-

melse rimelig, og i henseende til ordning og ledelse er opbygget i overensstemmelse med gældende regler for købstædernes skolevæsen.

Stk. 4. Flækkerne i de sønderjyske landsdele falder ikke ind under disse bestemmelser.

§ 25. For hver amtsrådsreds udnævnes en konsulent for særundervisningen. I amter, der omfatter to amtsråds kredse, kan konsulenten være fælles for begge amtsråds kredse. For at kunne opnå ansættelse som konsulent for særundervisningen kræves det, at den pågældende har virket som lærer i folkeskolen.

Stk. 2. Stillingen som konsulent for særundervisningen besættes af kongen og oplås ved skoledirektionens foranstaltning efter de i § 38, stk. 1, indeholdte regler. Når fristen er udløbet, indstiller skoledirektionen 5 af ansøgerne, mellem hvilke valget træffes. Er konsulentstillingen fælles for to amtsråds kredse, indstiller skoledirektionerne i fællesskab.

Stk. 3. Konsulenten for særundervisningen lønnes efter reglerne i lærerlønningssloven af 7. juni 1958 (med lønning efter folkeskolens 6. lønningsklasse). Stedstillæg ydes efter den sats, der er gældende for den kommune, i hvilken amtskontoret er beliggende. På skolefondens budget fastsættes et beløb til kontor- og rejseudgifter for ham; dette beløb skal godkendes af undervisningsministeren.

Stk. 4. Konsulenten bistår skoledirektionen, amtskolekonsulenten og skolerne i amtsråds kredsen ved spørgsmål om undervisning af børn, der ikke kan følge den almindelige undervisning, og ved andre skole spørgsmål, der kræver særlig indsigt i børnepsykologien. De nærmere regler for hans virksomhed fastsættes i en instruks, der efter skoledirektionens indstilling stadfæstes af undervisningsministeren.

Stk. 5. Til at bistå konsulenten ved det skolepsykologiske arbejde og den pædagogiske rådgivningsvirksomhed kan der efter skoledirektionens indstilling med undervisningsministerens godkendelse antages fornøden medhjælp, således at der oprettes en eller flere stillinger som medhjælpere for konsulenten med lønning efter folkeskolens 5. eller 6. lønningsklasse, eller således at der ansættes honorarlønnede medhjælpere

for konsulenten. Stillinger som medhjælpere med lønning efter folkeskolens 6. lønningsklasse besættes efter reglerne i stk. 2. Stillinger som medhjælpere med lønning efter folkeskolens 5. lønningsklasse besættes af undervisningsministeren efter indstilling fra skoledirektionen. Honorarlønnede medhjælpere ansættes af skoledirektionen. De nærmere regler for medhjælpernes virksomhed fastsættes i en instruks, der efter skoledirektionens indstilling stadfæstes af undervisningsministeren.

§ 26. For hver købstadkommune eller landkommune med købstadordnet skolevæsen kan der normeres en eller flere stillinger som konsulenter for særundervisningen. Samles kommunens særklasser i en skole for sig, skal konsulenten normeres som skoleinspektør ved denne skole. I øvrigt kan konsulenten (konsulenterne) efter kommunalbestyrelsens indstilling normeres med lønning efter folkeskolens 5. eller 6. lønningsklasse. Konsulenten (en af konsulenterne) kan ansættes som pædagogisk leder af en særlig skoleform (hjælpeklasser, tunghøreklasser, svagtsynsklasser og lignende), selv om denne skoleform ikke er knyttet til en bestemt skole. Optager virksomheden som konsulent for særundervisningen ikke hele den pågældendes tid, er han pligtig at undervise et passende timetal ved kommunens skolevæsen. De nærmere regler for konsulentens (konsulenternes) virksomhed fastsættes i en af skolekommissionen udfærdiget instruks, der stadfæstes af undervisningsministeren.

Stk. 2. Ved overenskomst mellem en købstadkommune og skoledirektionen for det amt, hvor købstaden er beliggende, kan det med undervisningsministerens godkendelse bestemmes, at den for amtsråds kredsen ansatte konsulent for særundervisningen skal varetage de i § 25, stk. 4, omhandlede hverv også for købstadens skoler. Det kan ligeledes ved overenskomst mellem en købstadkommune eller en landkommune med købstadordnet skolevæsen og skoledirektionen for det pågældende amt med undervisningsministerens godkendelse bestemmes, at den ved købstadens eller det købstadordnede skolevæsen ansatte konsulent skal varetage disse hverv for nogle af amtsråds kredsens skoler.

Stk. 3. For hver købstadkommune eller landkommune med købstadordnet skolevæsen kan der normeres en eller flere stillinger som konsulenter for undervisningen i visse fag eller faggrupper. Konsulenten (konsulenterne) kan efter kommunalbestyrelsens indstilling normeres med lønning efter folkeskolens 2. og 4. eller 5. lønningsklasse. Ved siden af virksomheden som undervisningskonsulent er den pågældende pligtig at undervise et passende timetal ved kommunens skolevæsen. De nærmere regler for undervisningskonsulentens (undervisningskonsulenternes) virksomhed fastsættes i en af skolekommissionen udfærdiget instruks, der stadfæstes af undervisningsministeren.

§ 27. For hver amtsrådsreds oprettes et skoleråd, bestående af amtsrådet og repræsentanter for købstæderne; antallet af disse fastsættes af undervisningsministeren under hensyn til amtsrådsmedlemmernes antal efter forholdet mellem folketallet i de til amtsråds kredsen hørende landkommuner og folketallet i samtlige i kredsen beliggende købstæder; der skal dog mindst være 3 repræsentanter for købstæderne. De flækker, der ikke vælger til amtsrådet, regnes for købstæder.

Stk. 2. Skolerådet har valgperiode sammen med amtsrådet, og købstadrepræsentanterne vælges umiddelbart efter, at nyt valg til amtsrådet har fundet sted. Købstadrepræsentanterne i skolerådet vælges af købstædernes kommunalbestyrelser; er der flere købstæder i amtsråds kredsen, foretages valget ved valgmænd, således at hver købstad deltager i valget med 1 valgmænd for hver påbegyndt 1000 indbyggere i kommunen; for hver repræsentant vælges en stedfortræder. De nærmere regler om valgets foretagelse fastsættes af undervisningsministeren.

Stk. 3. Amtsskolekonsulenten deltager uden stemmeret i skolerådets møder og forhandlinger.

§ 28. Amtmanden er formand i skolerådet; dette vedtager selv sin forretningsorden.

Stk. 2. Skolerådet holder møde hvert år i første halvdel af marts måned og i øvrigt, når formanden finder det nødvendigt, eller det forlanges af 5 medlemmer. Der kan ned-

sættes et stående udvalg, der på skolerådets vegne kan afgøre løbende sager, når rådet ikke er samlet.

§ 29. Skolerådet bestyrer den ved lov af 8. marts 1856 §§ 4-8 oprettede skolefond, hvis opgave er:

- 1) at fordele statstilskuddene til det kommunale skolevæsen til kommunerne og lærerne i skoleråds kredsen,
- 2) at afholde skoleudgifter, der vedrører hele skoleråds kredsen,
- 3) at give bidrag til formål, som har betydning for oplysning og undervisning i skoleråds kredsen.

Stk. 2. Skolerådet fastsætter skolefondens budget; dette skal indsendes til undervisningsministeriet inden udgangen af hvert års marts måned.

Stk. 3. Skolerådet drager omsorg for den fornødne kasse- og regnskabsførelse samt lader foretage revision af det aflagte regnskab, påkender de gjorte udsættelser og meddeler kvittering for regnskabet.

Stk. 4. Skolerådet beregner efterindtægt, pensioner og ventepenge til folkeskolens lærere og deres efterladte; det bistår indtil videre efter ministeriets bestemmelse ved arbejdet med den pligtige enkeforsørgelse.

Stk. 5. Det fastsætter tjenestealderen for lærere i skoleråds kredsen; ved en lærers første faste ansættelse fastsættes tjenestealderen dog af undervisningsministeriet.

Stk. 6. Til hjælp ved kasse- og regnskabsførelse samt til besørgelse af andre skolefondens påhvilende forretninger antager skolerådet den fornødne medhjælp.

Stk. 7. Skolefondens regnskabsår er finansåret.

§ 30. Gennem skolefondens fordeles statstilskud til skolevæsenet i skoleråds kredsen således:

- 1) Tilskud til de i lærerlønningssloven af 7. juni 1958 § 44, stk. 1, og § 46, stk. 2 og 3, omhandlede udgifter til lærerløn m. v.
- 2) Tilskud til forrentning og afbetaling af byggelån til folkeskoler.
- 3) Tilskud til skolelægeordning i henhold til skolelægeoven, jfr. lovbekendtgørelse nr. 248 af 3. oktober 1957.
- 4) Alle andre tilskud til skolevæsenet, aftenskolerne, ungdomsskolerne eller de

frie skoler, som af undervisningsministeriet måtte blive henlagt til udbetaling gennem skolefonden.

§ 31. Skolefonden afholder følgende for skoleråds kredsen fælles udgifter:

- 1) De med skoledirektionens og skolerådets administration og skolefondens kasse- og regnskabsvæsen forbundne udgifter; disse udgifter skal godkendes af undervisningsministeren. Er et amt delt i to amtsråds kredse, fordeles udgiften til amtsskolekonsulentens lønning og rejseudgifter samt til honorarlønnet medhjælp i henhold til § 23, stk. 7 — og honorar og rejseudgifter til den i § 19 omhandlede arkitekt — lige mellem de to skolefonds. Af de heromhandlede udgifter refunderer statskassen halvdelen; af udgiften til amtsskolekonsulentens lønning og til honorarlønnet medhjælp refunderes dog 85 pct.
- 2) Udgiften til lønning af den i § 25 omhandlede konsulent for særundervisningen og til lønning af medhjælp for konsulentens samt de øvrige med konsulentens virksomhed forbundne udgifter. Er konsulenten fælles for to amtsråds kredse, fordeles udgifterne lige mellem de to skolefonds. Af disse udgifter, der skal godkendes af undervisningsministeren, refunderer statskassen 85 pct. af udgiften til konsulentens lønning og til lønning af medhjælp i henhold til § 25, stk. 5, og halvdelen af konsulentens kontor- og rejseudgifter.
- 3) Udgiften til pension til folkeskolens tjenestemænd og deres efterladte og til efterindtægt af pensioner. Statskassen refunderer hele udgiften.
- 4) Indbetaling til statsanstalten for livsforsikring af præmier for forsikringer til fyldestgørelse af pligtig enkeforsørgelse. Statskassen refunderer hele udgiften.
- 5) Vikarudgifter i henhold til lov nr. 220 af 11. juni 1954 om uddannelse af lærere i folkeskolen § 38. Statskassen refunderer hele udgiften.
- 6) Lønforskud til lærere i skoleråds kredsen, jfr. lærerlønningens loven af 7. juni 1958 § 24, stk. 1. Disse forskud afholdes af skolefonden uden refusion fra statskassen.

7) Tilskud til udgiften til skolebørns befordring i henhold til § 50, stk. 2, i lov om folkeskolen, jfr. lovbekendtgørelse nr. 220 af 18. juni 1958. Statskassen refunderer halvdelen af beløbet.

8) Tilskud til undervisning af børn fra fjerntliggende eller svagt befolkede dele af en kommune og til særskilt undervisning af børn, der på grund af svagelighed ikke kan gå i skole, jfr. § 51, stk. 2, i lov om folkeskolen, jfr. lovbekendtgørelse nr. 220 af 18. juni 1958. Statskassen refunderer halvdelen af beløbet.

9) Tilskud til ungdomsskoler og aftenskoler m. v. i henhold til lov om ungdomsskoler og aftenskoler m. v., jfr. lovbekendtgørelse nr. 257 af 14. juni 1960. Af det i lovens § 14 omhandlede tilskud til lærerløn fra stat og skolefond afholder statskassen $\frac{2}{3}$; for så vidt angår de øvrige i loven omhandlede tilskud, afholdes udgiften af statskassen alene.

Stk. 2. Den del af udgiften til de i stk. 1 omhandlede formål, der ikke skal dækkes af staten, fordeles mellem amtsråds kredsen og de inden for dennes område liggende købstæder efter folketallet, dog således, at udgiften til skoledirektionens administration og de under punkt 2 omhandlede udgifter vedrørende konsulenten for særundervisningen bæres af amtsråds kredsen alene. Opstår der tvivl om fordelings rigtighed, afgøres spørgsmålet endeligt af indenrigsministeren. Udgifterne udredes forskudsvis af amtsrådet og købstadkommunerne. Endvidere kan der af statskassen udbetales forskud på statens andel af udgifterne.

§ 32. Skolerådet kan efter frit skøn på skolefondens budget optage særlige bevilninger til følgende formål:

- 1) Stipendier til unge mennesker i skoleråds kredsen til videre uddannelse.
- 2) Midlertidige understøttelser til lærere eller lærerenker, der er kommet i trang.
- 3) Andre foranstaltninger, der er af betydning for kredsens skolevæsen, herunder understøttelser til ikke-pensionsberettigede lærere, dog at undervisningsministerens samtykke da skal indhentes i hvert enkelt tilfælde.

Statskassen afholder halvdelen af de heromhandlede beløb.

Stk. 2. Skolerådet træffer bestemmelse om uddelingen af de i stk. 1 nævnte understøttelser.

Stk. 3. Ydes der understøttelse til andre formål end de i stk. 1 nævnte, til hvilke der allerede af staten er givet bevilling, må udgiften afholdes af skolefonden uden refusion fra statskassen.

Stk. 4. De visse skolefonds tilhørende kapitaler vil efter skolerådets bestemmelse med undervisningsministerens godkendelse kunne anvendes til formål, der er af betydning for amtsrådskredsens skolevæsen.

§ 33. For så vidt en udgift, der sædvanligt bæres af skolefonden i henhold til § 32, stk. 1, punkt 3, udelukkende vil komme en i amtet liggende større købstad til gode, vil undervisningsministeren efter indstilling fra skolerådet kunne godkende, at udgiften bæres af købstaden alene og ikke af skolefonden, men således at halvdelen af beløbet refunderes købstaden af statskassen.

§ 34. Understøttelser til ubemidlede elever på folkehøjskoler, landbrugsskoler og husholdningsskoler udbetales til skolefonden og uddeles af skolerådet efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren.

Kapitel 3.

Folkeskolens indre styrelse.

§ 35. Ved enhver ikke købstadordnet skole på landet med flere fastansatte lærere ansættes en af disse som førstelærer.

Stk. 2. Det påhviler førstelæreren at bestyre skolens administration og føre tilsyn med den daglige orden. Omfanget af hans gerning som førstelærer i det hele kan bestemmes af skolekommissionen gennem en instruks, der stadfæstes af skoledirektionen.

§ 36. Ved enhver købstadskole eller skole med købstadskoleordning ansættes en skoleinspektør eller ved gymnasieskolerne en rektor. Skoleinspektøren (rektoren) har tilsynet med og ledelsen af skolens hele virksomhed, og det påhviler blandt lærerpersonalet særlig ham at arbejde på overholdelsen af skolens orden samt på, at der i dens undervisning kan være den fornødne enhed i overensstemmelse med undervisningsplanen.

Stk. 2. Hvor skolevæsenets størrelse og

ordning gør det ønskeligt og naturligt, kan det ved bestemmelse på kommunens skoleplan fastsættes, at dele af den administration, som med hensyn til kommunens samlede skolevæsen påhviler kommunalbestyrelsen og skolekommissionen, skal henlægges til en skoleinspektør. For så vidt det på denne måde overdrages den pågældende at føre tilsyn med det samlede skolevæsen, benævnes han stadsskoleinspektør. Hvor skolevæsenets omfang gør det ønskeligt, kan der i stedet for en stadsskoleinspektør ansættes en skoledirektør, der uden at være skoleinspektør eller selv give undervisning fører overtilsynet med det samlede kommunale skolevæsen. Skoledirektøren og stadsskoleinspektøren deltager uden stemmeret i skolekommissionens møder og forhandlinger.

Stk. 3. Til hjælp for skoleinspektørerne ved skolernes administration og udfærdigelse af skriftlige arbejder ansættes efter de i lærerlønnsloven af 7. juni 1958 § 33, stk. 1, angivne regler viceinspektører.

Stk. 4. For viceinspektører, skoleinspektører, rektorer, stadsskoleinspektører og skoledirektører udfærdiger skolekommissionen instruks, der efter at have været forelagt fælleslærerrådet til erklæring godkendes af undervisningsministeren.

§ 37. Ved enhver folkeskole med mere end to fastansatte lærere danner de fastansatte lærere — herunder skoleinspektøren (rektoren) — timelærere i normerede stillinger og de faste vikarer et lærerråd. Samtlige skoleinspektører (rektorer), fastansatte lærere, timelærere i normerede stillinger og faste vikarer i en kommune danner et fælleslærerråd. Lærerrådene og fælleslærerrådet vælger selv deres formand og fastsætter deres forretningsorden. Fælleslærerrådet kan nedsætte et forretningsudvalg, der afgiver erklæring på dettes vegne efter derom i forretningsordenen givne regler.

Stk. 2. Lærerrådene træffer bestemmelse om, hvorvidt et barn skal rykkes op i næste klasse, være oversidder eller henvises til særundervisning, dog at herhenhørende spørgsmål kan indankes for skolekommissionen (skolenævnet) til endelig afgørelse.

Stk. 3. Fælleslærerrådets erklæring skal af skolekommissionen indhentes om følgende forhold:

Bilag til f. t. l. om ændr. i l. om det kommunale skolevæsens styrelse og tilsyn.

- a) Forslag til skoleplan.
- b) Forslag til undervisningsplan, når denne er fælles for alle kommunens skoler.
- c) Planer og tegninger til alle nyoprettede skoler.
- d) Regler om skolelægeordning, skoletandlægeordning og skolebespisning.
- e) Ordensreglement for skolerne.

Stk. 4. Lærerrådets erklæring skal indhentes af den myndighed — skolekommission eller skolenævn —, som efter de for kommunen gældende regler behandler de pågældende forhold, om følgende:

- a) Forslag til undervisningsplan, der kun gælder den enkelte skole.
- b) Indførelse af nye undervisningsmidler.
- c) Årsprøvens ordning og omfang.
- d) Udvidelse og forbedring af skolelokalerne og disses forsyning med materiel.
- e) Planer og tegninger til nye bygninger for eller om- og tilbygning af den pågældende skole.
- f) Skolelokalernes anvendelse til andre formål end undervisning.
- g) Arbejdets fordeling mellem lærerne, for så vidt dette ikke er fastsat i undervisningsplanen, samt den ugentlige arbejdsplan.

Stk. 5. Når der kun er én skole i kommunen, træder erklæring fra lærerrådet i stedet for fælleslærerrådets erklæring, for så vidt angår de i stk. 3 under litra a, d og e nævnte forhold.

Stk. 6. Lærerrådene og fælleslærerrådet er forpligtede til at udtale sig om enhver sag, der forelægges dem af de kommunale myndigheder. De har ret til at indgive forslag til skolekommissionen eller skolenævnet eller gennem disse til kommunalbestyrelsen.

Stk. 7. Deres erklæringer skal medfølge ved en sags forelæggelse for den højere myndighed.

Stk. 8. Undervisningsministeren fastsætter de nærmere regler for lærerrådene og fælleslærerrådets virksomhed.

Stk. 9. Når en skole kun har én eller to fastansatte lærere, træder erklæring fra enhver af disse i stedet for lærerrådets erklæring, og de har hver for sig de lærerrådet efter ovenstående tillagte rettigheder og pligter.

Kapitel 4.

Kaldelse og afskedigelse af lærere ved det kommunale skolevæsen.

§ 38. Ved indtrædende ledighed opslås en kommunes lærerembeder ledige som regel med 4 ugers varsel. I særlige tilfælde, således ved fornyet opslag, kan ansøgningsfristen forkortes indtil 2 uger. Opslaget, der foretages for købstadkommunerne af kommunalbestyrelsen, for landkommunerne af skoledirektionen, skal indrykkes i Statstidende og indeholde nøjagtig oplysning om embedets indtægter.

Stk. 2. Når fristen er udløbet, udfærdiger den myndighed, der i henhold til stk. 1 opslår embedet, en fortegnelse over samtlige ansøgere med særlig angivelse af, hvilke af disse der ikke opfylder lovgivningens betingelser for at kunne få ansættelse som aspirant eller tjenestemand i det pågældende embede, og sender samtlige ansøgninger bilagt med denne fortegnelse til den indstillende myndighed.

Stk. 3. Den myndighed, hvem det efter reglerne i §§ 7 og 13, jfr. § 14, stk. 4, tilkommer at foretage indstilling til det pågældende embede, indstiller derefter efter reglerne for forholdstalsvalg 3 ansøgere til ansættelse i embedet. Indstilles en ansøger som nr. 1 med alle stemmer, skal denne ansættes, hvis han er kvalificeret til ansættelse som aspirant eller tjenestemand; dette gælder dog ikke ved ansættelse af lærere ved kommunale gymnasieskoler. Ved besættelse af et embede ved en kommunal gymnasieskole skal den indstillende myndighed, før indstillingen foretages, indhente en erklæring fra undervisningsinspektøren for gymnasieskolerne om ansøgernes faglige kvalifikationer.

Stk. 4. For landkommunernes vedkommende sendes indstillingen gennem kommunalbestyrelsen til skoledirektionen, der, efter at fornøden helbredsattest er godkendt, foretager kaldelse eller ansættelse som aspirant til embedet.

Stk. 5. For købstadkommunernes vedkommende sendes indstillingen til kommunalbestyrelsen, der, når fornøden helbredsattest er godkendt, foretager kaldelse eller ansættelse som aspirant til embedet, efter at sagen med kommunalbestyrelsens erklæ-

ring har været forelagt undervisningsministeren til godkendelse af det truffe valg.

Stk. 6. Indstilles en lærer, der på den i stk. 2 omtalte fortegnelse er betegnet som ukvalificeret til embedet, men som efter lovgivningens bestemmelser med undervisningsministerens samtykke vil kunne ansættes i dette som aspirant eller tjenestemand, og ønsker den kaldsberettigede at kalde denne ansøger, skal sagen forelægges undervisningsministeren, der afgør, om den pågældende kan ansættes i embedet eller ikke. I sidste fald tilbagesendes ansøgningerne til den kaldsberettigede, der da enten kan kalde en anden af de indstillede eller tilbagesende sagen til skolekommissionen, hvorefter ny indstilling finder sted.

Stk. 7. Melder der sig ikke 3 kvalificerede ansøgere til et lærerembede, afgør den kaldsberettigede, om embedet skal opslås påny eller besættes med en af de kvalificerede ansøgere.

Stk. 8. Har der meldt sig 3 eller flere kvalificerede ansøgere, men den indstillende myndighed ikke ønsker nogen af disse kaldet, afgør den kaldsberettigede, om der måtte være tilstrækkelig anledning til at lade embedet opslå påny.

Stk. 9. Vægrer den indstillende myndighed sig ved at foretage indstilling af kvalificerede ansøgere — enten straks eller efter foretaget nyt opslag —, kan den kaldsberettigede med undervisningsministeriets godkendelse kalde en af de kvalificerede ansøgere til embedet.

Stk. 10. Undervisningsministeren kan uden særlige omstændigheder tillade, at et embede besættes uden opslag.

Stk. 11. Ansættes en lærer som aspirant til et embede, afgiver den indstillende myndighed ved aspiranttidens udløb til den kaldsberettigede en udtalelse om, hvorvidt den pågældende har gjort fyldest i stillingen, hvorefter den kaldsberettigede træffer afgørelse af, om læreren kan få ansættelse som tjenestemand i embedet eller ikke; udtaler den indstillende myndighed med alle stemmer, at den pågældende bør have ansættelse som tjenestemand, skal læreren kaldes til embedet. Mener den kaldsberettigede ikke at kunne meddele læreren ansættelse, bliver embedet påny at opslå efter de i stk. 1 fastsatte regler.

§ 39. Embeder som skoleinspektør, konsulent for særundervisningen (med lønning efter folkeskolens 6. lønningsklasse), rektor, stadsskoleinspektør og skoledirektør besættes af kongen og opslås ved undervisningsministeriets foranstaltning efter de i § 38, stk. 1, indeholdte regler.

Stk. 2. Når fristen er udløbet, sendes samtlige ansøgninger til kommunalbestyrelsen. Indstillingen foretages derefter af den myndighed, hvem det efter reglerne i §§ 7 og 13, jfr. § 14, stk. 4, tilkommer at foretage denne, dog således at indstillingen skal omfatte 5 af ansøgerne. Forinden der foretages indstilling om besættelse af et rektorembede ved en kommunal gymnasieskole, skal der indhentes en erklæring fra undervisningsinspektøren for gymnasieskolerne om ansøgernes kvalifikation.

Stk. 3. Omdannes et førstelærerembede til et skoleinspektørembete, kan den hidtidige førstelærer uden opslag ansættes i skoleinspektørstillingen. Det kan under særlige omstændigheder tillades, at en skoleinspektør uden opslag forflyttes til en anden skole inden for samme kommunes skolevæsen eller kaldes til stadsskoleinspektør ved dette.

§ 40. Afskedigelse af en fast ansat lærer efter ansøgning uden pension foretages af den kaldende myndighed.

Stk. 2. Afskedigelse efter ansøgning med pension af en lærer på grund af alder foretages af den kaldende myndighed, der indberetter sagen til skolerådet, der lader pensionen beregne og anvise.

Stk. 3. Afskedigelse efter ansøgning med pension af en lærer på grund af svagelighed foretages efter kommunalbestyrelsens indstilling og erklæring af skolerådet af undervisningsministeren; pensionen beregnes og anvises af skolerådet.

Stk. 4. Uansøgt afskedigelse med eller uden pension af en lærer, der ikke gør fyldest i sin stilling, foretages af undervisningsministeren.

§ 41. En lærer, der i mindst 6 år har været og fremdeles er medlem af folketinget, kan efter derom af ham indgivet ansøgning afskediges fra embedet med den ham efter hans pensionsalder tilkommende pension, når ministeriet efter indhentede

erklæringer fra skolemyndighederne skønner, at begrundelse derfor er til stede.

Stk. 2. For så vidt en lærer, der er indvalgt i folketinget, må holde vikar i sit embede for at kunne bestride sit folketingshverv, vil der til hjælp til bestridelse af vikarudgiften være at afkorte i hans lønning $\frac{1}{3}$ af lønnen i den periode, for hvilken vikaren er antaget. Den del af vikarudgifterne, der ikke dækkes herigennem, afholdes af statskassen.

§ 42. Skønner den myndighed, hvem det efter reglerne i §§ 7 og 13, jfr. § 14, stk. 4, tilkommer at foretage indstilling til et lærerembede, at en i et sådant embede ansat lærer er kommet i et sådant misforhold til sin stilling som lærer, at udbyttet af skolens virksomhed derved forringes i en sådan grad, at det må anses for uforsvarligt, at vedkommende fortsætter som lærer ved denne skole, kan vedkommende myndighed, når $\frac{3}{4}$ af dens medlemmer stemmer derfor, indstille til kommunalbestyrelsen, at den pågældende søges afskediget.

Stk. 2. Vedtager kommunalbestyrelsen ligeledes med $\frac{3}{4}$ af sit medlemstal at fremme sagen, sendes indstilling om den pågældende lærers afskedigelse gennem skoledirektionen — for de i § 24 omhandlede kommuner direkte — til undervisningsministeren, der efter at have tilvejebragt de oplysninger, der skønnes nødvendige, henviser sagen til prøvelse i et udvalg på 3 medlemmer, nemlig amtmanden for det amt, hvori skolen ligger, et af undervisningsministeren beskikket medlem og et af det pågældende amtsråd for dets funktionstid i eller uden for dets midte udpeget medlem. Undervisningsministeren beskikker et af medlemmerne til at fungere som udvalgets formand. For dette udvalg har læreren ret til at møde med en af ham valgt bisidder, der kan være en advokat.

Stk. 3. Udvalget kan da enten fastslå, at klagen må afvises som ubeføjet, og at læreren skal forblive i sit embede, eller at klagen må anses for så tilstrækkelig begrundet, at det ikke vil være forsvarligt at lade læreren forblive i embedet, og at læreren derfor bør afskediges enten med ventepenge efter reglerne i lov nr. 154 af 7. juni 1958 § 59, hvis det skønnes, at det opståede misforhold ikke for den væsentligste del må lægges læ-

reren til last, eller med sædvanlig pension, dog at ministeren, hvis det under den stedfundne undersøgelse er oplyst — og udtalt i udvalgets kendelse —, at afskedigelse burde være sket efter § 40, stk. 4, afgør, om der skal tillægges ham pension eller ej.

II.

Folkeskolen i København.

§ 43. Københavns kommunalbestyrelse træffer bestemmelse i alle sager vedrørende skolevæsenets økonomi.

Stk. 2. Den stadfæster kommunens skoleplan og undervisningsplan, til hvilke forslag udarbejdes af skoledirektionen.

Stk. 3. Den vedtager efter indhentet erklæring fra stadsrådene planer og overslag vedrørende opførelse og ombygning af skolebygninger samt valget af byggeplads.

§ 44. Overledelsen af og overtilsynet med Københavns kommunes skolevæsen påhviler en skoledirektion på 10 medlemmer:

- 1) Den borgmester, under hvem skolesager er henlagt, der er skoledirektionens formand.
- 2) Rådmanden for den pågældende magistratsafdeling.
- 3) 4 medlemmer, valgte af borgerrepræsentationen.
- 4) 4 medlemmer, valgte af og blandt de forældrevalgte medlemmer af samtlige skolenævne ved kommunens skoler.

I skoledirektionens møder deltager uden stemmeret en af fælleslærerrådet valgt repræsentant; han deltager dog ikke i forhandlingerne om embedsbesættelser.

Stk. 2. De under stk. 1, nr. 3, nævnte medlemmer har valgperiode sammen med borgerrepræsentationen.

Stk. 3. Valget af de under stk. 1, nr. 4, nævnte medlemmer gælder for 4 år og foretages inden 3 måneder efter hvert almindeligt valg til borgerrepræsentationen under ledelse af den under stk. 1, nr. 1, nævnte borgmester; foruden hvert medlem vælges tillige en stedfortræder. De nærmere regler for valgets foretagelse fastsættes af kommunalbestyrelsen. Udtræder det pågældende medlem af det skolenævn, hvoraf

det er medlem, udtræder det tillige af skoledirektionen.

§ 45. Skoledirektionen fører tilsyn med, at de for skolevæsenet gældende bestemmelser overholdes, og at påbudte foranstaltninger iværksættes.

Stk. 2. Den udarbejder forslag til skoleplan og undervisningsplan og ændringer i disse til stadfæstelse af kommunalbestyrelsen, jfr. § 43, stk. 2.

Stk. 3. Den ansætter og afskediger efter reglerne i den for styrelsen af de kommunale anliggender i København udfærdigede vedtægt alle til kommunens skolevæsen knyttede tjenestemænd med undtagelse af skoledirektøren, der ansættes og afskediges af kommunalbestyrelsen.

Stk. 4. Den behandler planer vedrørende opførelse og ombygning af skolebygninger.

Stk. 5. Den godkender efter indstilling fra fælleslærerrådet, hvilke undervisningsmidler og lærebøger (lærebogssystemer) skolerne kan benytte.

Stk. 6. Den behandler alle ansøgninger om orlov i henhold til Københavns kommunes ferieregulativ.

Stk. 7. Skolevæsenets årlige budgetforslag forelægges skoledirektionen. Den afgiver i øvrigt erklæring i alle sager, der forelægges den af kommunalbestyrelsen.

Stk. 8. Skoledirektionen træffer bestemmelse i alle sager vedrørende skolevæsenet, der ikke er henlagt til andre myndigheder. Den er berettiget til at tage alle spørgsmål, der er af betydning for skolevæsenet; under behandling.

§ 46. For Københavns kommune ansættes en skoledirektør, der er skoledirektionens forretningsfører, og hvem dele af den skoledirektionen tillagte myndighed kan overdrages.

Stk. 2. Skoledirektøren deltager i skoledirektionens møder og forhandlinger.

Stk. 3. De nærmere regler om skoledirektørens myndighed og forretningsområde fastsættes i en af skoledirektionen udarbejdet instruks, der stadfæstes af kommunalbestyrelsen.

§ 47. Ved hver kommunal skole vælges et skolenævn på 5 medlemmer. Borgerrepræsentationen vælger 2 medlemmer, der kan være fælles for flere skolenævne; de øv-

rige medlemmer vælges efter regler, der fastsættes af kommunalbestyrelsen, af og iblandt dem, der på det tidspunkt, valget foregår, har forældremyndigheden over børn, der er indskrevet i den pågældende skole. Indskrivning af et barn i en skole kan finde sted ved begyndelsen af det skoleår, i hvilket barnet fylder 6 år.

Stk. 2. Skolenævnet vælger selv sin formand og fastsætter sin forretningsorden.

Stk. 3. Der holdes møde, når formanden finder det nødvendigt, eller når det forlanges af 2 af medlemmerne. Ingen gyldig beslutning kan tages, når ikke mindst 3 medlemmer stemmer for beslutningen. Alle beslutninger indføres i en forhandlingsprotokol. Ethvert medlem kan forlange sin særmøning kortelig tilført protokollen og medtaget ved beslutningens meddelelse til andre myndigheder. Ved hvert mødes slutning underskrives protokollen af de tilstedeværende medlemmer.

Stk. 4. Skolens leder og 2 repræsentanter for lærerne, valgt af lærerrådet, deltager uden stemmeret i skolenævnets møder og forhandlinger.

§ 48. Skolenævnet fører tilsyn med, at de i skolen indskrevne børn følger undervisningen, og det håndhæver lovgivningens bestemmelser til modarbejdelse af skoleforøsmmelser.

Stk. 2. Det har tilsyn med skolens forøsmmende og forsømte elever og udtaler sig i forekommende politi- og børneværussager samt ved løsningen af sociale opgaver, der er knyttet til skolen.

Stk. 3. Det fører tilsyn med den skole, for hvilken det er valgt, og kan over for skolelederen fremføre sine bemærkninger om den enkelte lærers forhold.

Stk. 4. Det skal udtale sig om skolelægeordningen, skoletandlægeordningen og skolebespisningen ved den pågældende skole.

Stk. 5. Det kan stille forslag til skoledirektionen om anskaffelse af nyt materiel til skolelokalerne og om udvidelse og forbedring af disse.

Stk. 6. Det skal høres om planer til ændringer og udvidelse af den pågældende skole.

Stk. 7. Det bevilger udskrivning af skolen efter § 43, stk. 3, i lov om folkeskolen, jfr. lovbekendtgørelse nr. 220 af 18. juni 1958.

Stk. 8. Lærerrådet skal give skolenævnet meddelelse om, hvilke læremidler (inden for de af skoledirektionen godkendte) der foreslås benyttet på skolen.

Stk. 9. Skolenævnet er berettiget til at tage alle spørgsmål, der vedrører den pågældende skole, under behandling og derom stille forslag til skoledirektionen; 2 repræsentanter for skolenævnet, skolens leder samt en repræsentant for lærerrådet skal have adgang til at drøfte sagen med skoledirektionen.

Stk. 10. Det er forpligtet til at afgive erklæring om alle skolespørgsmål, der forelægges det af kommunalbestyrelsen eller skoledirektionen.

Stk. 11. Et barn kan ikke uden forældrenes samtykke bortvises fra skolen, før forhandling med skolenævnet har fundet sted. Dersom skolen og skolenævnet ikke er enige, træffes afgørelsen af skoledirektøren, der afgiver indberetning til skoledirektionen.

Stk. 12. Skolenævnet formidler efter samråd med lærerrådet et pædagogisk oplysningsarbejde blandt skolens forældre.

§ 49. Den enkelte skoles leder har tilsynet med og ledelsen af skolen i overensstemmelse med en for ham af skoledirektionen udfærdiget instruks.

Stk. 2. Skolens leder, de ved skolen fastansatte lærere og faste vikarer danner skolens lærerråd, der selv vælger sin formand og fastsætter sin forretningsorden.

Stk. 3. Lærerrådet er forpligtet til at udtale sig om enhver sag, der forelægges det af skoledirektionen, skolenævnet, skolens inspektør eller formanden; det har ret til at indgive forslag til skoledirektionen; dets erklæringer og henvendelser skal medfølge ved sagens forelæggelse for højere myndigheder.

Stk. 4. Skoledirektionen fastsætter ved et regulativ de nærmere regler for lærerrådets virksomhed.

§ 50. For det samlede skolevæsen dannes et fælleslærerråd, bestående af: 3 skoleledere, 3 mandlige og 3 kvindelige lærere, valgt henholdsvis af samtlige skoleledere, samtlige mandlige lærere og samtlige kvindelige lærere. For hver gruppe vælges 2 stedfortrædere. Valget gælder for 4 år og foretages inden for hver gruppe for sig

efter regler, der nærmere fastsættes af skoledirektionen. Fælleslærerrådet vælger selv sin formand og sekretær og fastsætter sin forretningsorden.

Stk. 2. Vedrører et spørgsmål en skoleform, der ikke er repræsenteret i fælleslærerrådet, skal dette suppleres med en skoleleder og 2 lærere — valgt af henholdsvis skoleledere og lærere — som repræsentanter for denne skoleform.

Stk. 3. Fælleslærerrådet skal udtale sig om enhver sag, der forelægges det af skoledirektionen; det har ret til at tage alle spørgsmål, der vedrører kommunens samlede skolevæsen, under behandling og derom stille forslag til skoledirektionen.

Stk. 4. Fælleslærerrådets erklæring skal indhentes i de efternævnte sager:

- a) Skoleplanen eller ændringer i denne.
- b) Undervisningsplanen eller ændringer i denne.
- c) Byggeplaner.
- d) Godkendelse af undervisningsmidler.
- e) Karakter- og ordensbestemmelser.

Stk. 5. Fælleslærerrådets erklæringer eller henvendelser skal medfølge ved sagens forelæggelse for højere myndighed.

§ 51. Sognepræsten eller en anden af sognets præster, der hertil godkendes af biskoppen, har ret til at overvære kristendomsundervisningen i sognets skoler.

§ 52. For så vidt en lærer ved Københavns kommunes skolevæsen, der er indvalgt i folketinget, må holde vikar i sit embede for at kunne bestride sit folketingshverv, vil der til hjælp til bestridelse af vikarudgiften være at afkorte i hans lønning $\frac{1}{3}$ af lønnen i den periode, for hvilken vikaren er antaget. Den del af vikarudgifterne, der ikke dækkes herigennem, afholdes af statskassen.

III.

Almindelige bestemmelser.

§ 53. Enhver, der er valgbar henholdsvis til skolenævnet, skolekommissionen, skoledirektionen og skolerådet, er forpligtet til at modtage valg hertil; bestemmelserne i § 27, stk. 2, i lov om kommunale valg, jfr. lov-

bekendtgørelse nr. 307 af 9. december 1957, er dog også gældende med hensyn til de heromhandlede valg.

§ 54. Skoledirektionen i København, skoledirektionerne, skolerådene, skolekommissionerne og skolenævnene efter denne lov vælges første gang, efter at de ordinære kommunevalg i marts 1950 har fundet sted.

Stk. 2. Skolenævn, skolekommissioner, skoledirektioner og skoleråd fungerer indtil udgangen af den måned, i hvilken valg til nye råd har fundet sted.

§ 55. De i nærværende lov omhandlede valg, ved hvilke der skal vælges mere end ét medlem, foretages efter reglerne for forholdstalsvalg, når dette forlanges af nogen af de stemmeberettigede.

Stk. 2. Ønsker et medlem af skolerådet eller et skolenævn at nedlægge sit hverv, træffer de øvrige medlemmer af den pågældende forsamling afgørelse af, om dette kan ske, dog at denne afgørelse, hvis den går medlemmet imod, kan indankes for undervisningsministeren.

Stk. 3. For medlemmer af skolekommissionen, de af borgerrepræsentationen valgte medlemmer af skoledirektionen i København og de af amtsrådet valgte medlemmer af skoledirektionerne uden for København træffes afgørelsen henholdsvis af kommunalbestyrelsen, borgerrepræsentationen og amtsrådet, og denne afgørelse kan, hvis den går medlemmet imod, indankes for indenrigsministeren.

Stk. 4. Udtræder både et medlem og dets stedfortræder af en af de i nærværende lov omhandlede forsamlinger, foretages der udfyldningsvalg for resten af valgperioden.

§ 56. For de kommunale eksamenskoler og for 9. klasse fastsætter undervisningsministeren særlige regler med hensyn til skolenævnets, skolekommissionens, skoledirektionens, skoleledernes, lærerrådets og fælleslærerrådets beføjelser.

§ 57. Nærværende lov gælder ikke for Færøerne og Grønland.

§ 58. Nærværende lov træder i kraft den 1. april 1950.

Stk. 2. Ved nærværende lov ophæves

- 1) Lov nr. 211 af 20. maj 1933 om folkeskolens styrelse og tilsyn og tilsynet med private skoler.
- 2) Lov nr. 223 af 1. maj 1923 om folkeskolen i de sønderjyske landsdele, som ændret ved lov nr. 213 af 20. maj 1933 og lov nr. 116 af 15. marts 1939, jfr. lovbekendtgørelse nr. 192 af 15. marts 1939.
- 3) Lov nr. 415 af 12. juli 1946 om ændring i lov nr. 211 af 20. maj 1933 om folkeskolens styrelse og tilsyn og tilsynet med private skoler.

§ 2 i lov nr. 000 er sålydende:

Stk. 1. Denne lov træder i kraft den 1. april 1962.

Stk. 2. Valg til skolekommissioner og skolenævn uden for København efter denne lovs regler finder sted første gang efter de ordinære kommunevalg i marts 1962.

Stk. 3. Undervisningsministeren bemyndiges til at lade lov nr. 200 af 12. april 1949 om det kommunale skolevæsens styrelse og tilsyn optrykke og bekendtgøre med de ændringer, der er fastsat i lov nr. 181 af 20. maj 1952, lov nr. 101 af 25. marts 1959 og i nærværende lov.